

**Tekirdağ İli
8. Sınıflar
Raporu**

**AKADEMİK
BECERİLERİN
İZLENMESİ VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**ABİDE
2016**

**TEKİRDAĞ
ÖDM**

BÖLÜM

1

GİRİŞ

1.Giriş¹

Eğitim sistemimizde yer alan öğretim programlarının hedefleri, öğrencilerin okulda ne öğrendiğinden çok öğrendikleri ile neler yapabildikleri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum, öğrencilerin öğrendiklerini gündelik yaşamda kullanabilme durumlarının belirlenmesini ve öğrencilerin üst düzey zihinsel becerilerinin ölçülmesini gerektirmektedir. Tüm bu ihtiyaçların giderilmesine yönelik olarak geliştirilen Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) çalışması, ortaokul 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerimizin örgün eğitimde kazanmış oldukları bilgi ve becerileri kullanma becerilerinin ölçüldüğü bir durum belirleme çalışmasıdır.

Eğitimde süreç odaklı değerlendirme kapsamında izleme değerlendirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Eğitim çıktılarının ölçülmesi ve öğrenci ile öğretmene geri bildirim verilmesi, öğrenme çıktılarının nedenlerinin araştırılması eğitimin niteliğinin artırılması için önem arz etmektedir. Okulların en temel amacı olan bireyi hayata hazırlama işlevinin de artırılması için gündelik yaşam becerilerinin ölçülmesi gerekmektedir.

ABİDE çalışması becerilerin ölçülmesine odaklanması yönüyle PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), kazanımları temel alması yönüyle de TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması) ile benzerlik göstermektedir. PISA ve TIMSS ülke geneli olarak izleme yapmakta il düzeyinde ise bir geribildirim vermemektedir. Her ilin kendine özgü durumlarının izlenmesi ve geribildirim verilmesi için il düzeyinde örneklem alınması gerekmektedir.

Öğrencilerin okul yaşamında öğrendiklerini gündelik yaşam durumlarına aktarma becerileri ve herhangi bir problem durumuyla karşılaştıklarında problemi çözme becerilerinin ölçülmesi de hedeflenmiştir.

1.1. ABİDE Araştırmasının Genel Amacı

ABİDE araştırmasının genel amacı, ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin zihinsel becerilerinin ortaya konulması ve öğrencilerin başarılarıyla ilişkili öğrenci, öğretmen ve okul özelliklerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç kapsamında ulaşılmaya hedeflenen alt amaçlar ise şunlardır:

- 8. sınıf düzeyinde öğrencilerin Türkçe, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler alanlarında zihinsel becerilere ne ölçüde sahip olduklarını belirlemek,
- Öğrencilerin başarılarını etkileyen duyuşsal, aile ve okul özelliklerini ortaya koymak,
- Öğrencilerin puanlarının karşılık geldiği yeterlik düzeylerinin olduğu ve puanların anlam kazandığı bir değerlendirme sistemi kurmak,
- Yeterlik düzeylerinin belirlenmesinden sonra periyodik olarak uygulanacak bu çalışma ile süreç içerisinde eğitimde gelişimi ve üst yeterlik düzeyine ulaşan öğrenci sayısını ortaya koyabilmektir.

---

¹ Raporun giriş kısmı, ABİDE 2016 Türkiye Raporu'ndan alınmıştır.

BÖLÜM

2

YÖNTEM

2.1.EVREN VE ÖRNEKLEM

Millî Eğitim Bakanlığı, ABİDE 2016 çalışması için evreni, 16118 okul ve 48091 şube olarak belirlemiştir. 81 il için yapılan çalışma sonrası her bir il için yaklaşık 400 öğrencinin örneklem için yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.

ABİDE 2016 uygulamasına Tekirdağ'dan, iki özel, bir imam hatip ortaokulu olmak üzere toplam 12 ortaokul katılmıştır. Tekirdağ'da uygulamaya katılan öğrenci sayısı 427'dir.

Uygulamaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları Tablo 2.1'de yer almaktadır.

Tablo 2.1. Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Erkek	222	51,9
Kız	205	48,1
Toplam	427	100,0

Uygulamaya katılan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin eğitim hedeflerine göre dağılımları Tablo 2.2'de yer almaktadır.

Tablo 2.2. Öğrencilerin eğitim hedefleri

Eğitim hedefi	Sayı	Yüzde
Liseyi bitirmek	22	5,8
Yüksekokul bitirmek	32	8,5
Üniversiteyi bitirmek	235	62,2
Yüksek lisans ya da doktora yapmak	89	23,5
Toplam	378	100,0

Öğrencilerin %62,2'sinin hedefinin üniversiteyi bitirmek olduğu görülmektedir (N=235). Bu hedefi %23,5 ile yüksek lisans ya da doktora bitirmek hedefi takip etmektedir (N=89). Öğrencilerin %5,9'inin liseyi, (N=22), %8,5'inin ise yüksekokulu bitirmeyi hedeflediği görülmektedir (N=32).

2.2.Test İçerikleri

ABİDE 2016 uygulamasında, öğrencilerin değerlendirilmesinde kullanılan soruların, derslere ve soru türlerine göre dağılımı Tablo 2.3'te yer almaktadır.

Tablo 2.3. Soruların derslere ve türlere göre dağılımı

Alan	Çoktan Seçmeli	Açık Uçlu
Türkçe	13	14
Matematik	13	14
Fen Bilimleri	13	14
Sosyal Bilgiler	14	13

2.3.Anket İçerikleri

ABİDE çalışması kapsamında öğrenci başarısını belirleyen bağlamsal faktörler hakkında veri toplanmasının bütüncül bir değerlendirme yapmaya olanak sağlayacağı düşünülmüş ve başarı testlerinin yanı sıra öğrenci, öğretmen ve okul anketleri hazırlanmıştır.

2.3.1.Öğrenci Anketi

ABİDE 2016 uygulamasında öğrenciler tarafından doldurulan anketinin içeriği Tablo 2.4'te yer almaktadır.

Tablo 2.4. Öğrenci anketinin içeriği

Anket Konu Başlığı	Konu İçeriği
Kişisel Bilgiler	Öğrencilerin kendileri, ailesi, yaşadıkları çevre ve okul yaşantılarıyla ilgili bilgileri kapsamaktadır.
Okulunuz ve Okulunuz Hakkındaki Düşünceleriniz	Öğrencilerin okulları hakkındaki genel bilgileri ve okulları hakkındaki düşüncelerini kapsamaktadır.
Ödevleriniz ve Dönem Sonu Başarılarınızın Belirlenmesine İlişkin Görüşleriniz	Öğrencilerin okulda verilen ödevler ve yapılan ölçme değerlendirme uygulamaları hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Matematik Dersi Hakkındaki Görüşleriniz	Öğrencilerin okullarında almış oldukları matematik dersi hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Fen bilimleri Dersi Hakkındaki Görüşleriniz	Öğrencilerin okullarında almış oldukları fen bilimleri dersi hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Türkçe Dersi Hakkındaki Görüşleriniz	Öğrencilerin okullarında almış oldukları Türkçe dersi hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Sosyal Bilgiler Dersi Hakkındaki Görüşleriniz	Öğrencilerin okullarında almış oldukları Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Eğitim-Öğretim	Öğrencilerin okullarındaki eğitim-öğretim ortamı ve öğretmenleri hakkındaki görüşleri ve düşüncelerini kapsamaktadır.

2.3.2.Öğretmen Anketi

ABİDE 2016 uygulamasında öğretmenler tarafından doldurulan anketinin içeriği Tablo 2.5'te yer almaktadır.

Tablo 2.5. Öğretmen anketinin içeriği

Anket Konu Başlığı	Konu İçeriği
Kişisel Bilgiler	Öğretmenlerin kendileri, eğitim yaşantıları ve meslek kariyerleri ilgili bilgileri kapsamaktadır.
Mesleki Gelişim	Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlayan etkinliklere katılım durumları hakkındaki bilgileri kapsamaktadır.
Akademik Başarıda Okulun Önemi	Öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda eğitim başarısını etkileyen faktörler hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.
Öğretmenlik Mesleği	Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği hakkındaki görüş ve düşüncelerini kapsamaktadır.

2.3.3.Okul Anketi

ABİDE 2016 uygulamasında okul idarecileri tarafından doldurulan anketinin içeriği Tablo 2.6’da yer almaktadır.

Tablo 2.6. Okul anketinin içeriği

Anket Konu Başlığı	Konu İçeriği
Kişisel Bilgiler	Okul yöneticilerinin kendileri, eğitim yaşantıları ve meslek kariyerleri ilgili bilgileri kapsamaktadır.
Okulunuz Hakkında	Okullar hakkındaki genel bilgileri kapsamaktadır.
Kaynaklar ve Teknoloji	Okul yöneticilerinin okullarında eğitim-öğretim için mevcut olan veya ihtiyaç duydukları kaynaklar hakkındaki görüşlerini kapsamaktadır.
Okulunuzda Eğitim-Öğretim	Okul yöneticilerinin okullarında verilen eğitim öğretim hakkındaki görüş ve önerilerini kapsamaktadır.

2.4.İndislerin Oluşturulması

ABİDE uygulaması kapsamında hazırlanan öğrenci, öğretmen ve okul anketlerinde yer alan bazı değişkenler veya maddeler kullanılarak indisler oluşturulmuştur.

2.4.1.Öğrenci Anketinde Yer Alan Maddelerden Yola Çıkılarak Oluşturulan İndisler

a. Sosyoekonomik düzey

Sosyoekonomik düzey indisini oluşturmak amacıyla;

- Ailenin aylık geliri,
- Anne eğitim düzeyi,
- Baba eğitim düzeyi ve
- “Öğrenciye ait bir bilgisayar ya da tablet bilgisayarın olup olmaması”, “öğrenciye ait odanın olup olmaması”, “evde internet bağlantısının olup olmaması” ve “evde kaloriferli ısıtma sisteminin olup olmaması” değişkenlerinden yararlanılmıştır.

b. Okula yönelik tutum

Okula yönelik tutum indisini oluşturmak amacıyla öğrencilere okullarıyla ilgili aşağıdaki ifadelere ne derece katıldıkları sorulmuş ve bu maddelere verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Okul arkadaşlarım beni sever.
- Okulda olmayı severim.
- Okulda kendimi güvende hissederim.
- Bu okula ait olduğumu hissediyorum.
- Okulda sınıf arkadaşlarımı görmekten hoşlanırım.
- Okulda öğretmenlerim bana adil davranır.
- Bu okula gitmekten gurur duyuyorum.
- Bu okulda kendimi mutlu hissediyorum.

c. Akran zorbalığına maruz kalma

Akran zorbalığına maruz kalma indisini oluşturmak amacıyla öğrencilere son bir yıl içinde aşağıdaki olayları ne sıklıkla yaşadıkları sorulmuş ve bu maddelere verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Benimle alay edildi veya bana lakap takıldı.
- Diğer öğrenciler beni oyun ve etkinliklerin dışında tuttu.
- Hakkımda yalan söylendi.
- Eşyam çalındı.
- Şiddete – zorbalığa maruz kaldım (ör. itmek, vurmak, tekmelemek).
- Benimle ilgili yüz kızartıcı şeyler söylendi.
- Tehdit edildim.

ç. Aile ilgisi

Aile ilgisi indisini oluşturmak amacıyla öğrencilere ailelerinin aşağıdaki durumları ne ölçüde yerine getirdikleri sorulmuş ve bu maddelere verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Ailem ders çalışmama yardımcı oluyor.
- Ailem okuluma gelip okuldaki durumumu yakından takip eder.
- Ailem okulda yapılan etkinliklere katılır.
- Ailem destek eğitimi (kurs, özel ders) almamı sağlar.

d. Aile baskısı

Aile baskısı indisini oluşturmak amacıyla öğrencilere ailelerinin aşağıdaki durumlara ne ölçüde başvurdukları sorulmuş ve bu maddelere verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Ailem başarılı olmam için bana baskı yapıyor.
- Ailem düşük not aldığım da bana kızar.

e. Her bir derse yönelik sevgi (dersten hoşlanma)

Derse yönelik sevgi (dersten hoşlanma) indisini oluşturmak amacıyla şu maddeler kullanılmıştır:

- İlgili ders (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) önemli bir derstir.
- İlgili ders (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) benim en sevdiğim derstir.
- İlgili derste (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) tahtaya kalkmayı severim.
- İlgili dersi (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) kullanmamı gerektiren bir işte çalışmak isterim.
  - İlgili ders (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) ile ilgili kitap, dergi, makale vb. okumayı severim.
  - İlgili dersi (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) gerektiren bilmece, bulmaca vb. oyunları severim.
  - İlgili ders (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) içerikli belgesel vb. film izlemeyi severim.

f. Her bir derse verilen değer

Derse verilen değer indisini oluşturmak amacıyla şu maddeler kullanılmıştır:

- İlgili dersi (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) öğrenmenin bana günlük yaşamda yardımcı olacağını düşünürüm.
  - Diğer dersleri öğrenmek için ilgili derse (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) ihtiyacım var.
  - Hayatta başarılı olmak için ilgili dersi (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler) öğrenmek önemlidir.

- İyi bir işe sahip olmak için ilgili derste (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) iyi olmam gerekir.
- Daha iyi bir lisede/üniversitede okumak için ilgili derste (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) iyi olmam gerekir.

g. Her bir derse ilişkin öz-yeterlik algısı

Derse ilişkin öz-yeterlik algısı indisini oluşturmak amacıyla şu maddeler kullanılmıştır:

- İlgili dersi (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) kolay öğreniyorum.
- İlgili dersle (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) ilgili zor soruları çözebilirim.
- İlgili derste (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) sınıf arkadaşlarıma göre daha iyiyim.
- Öğretmenim ilgili derste (Türkçe, Matematik, Fen bilimleri, Sosyal Bilgiler) iyi olduğumu söyler.

2.4.2.Öğretmen Anketinde Yer Alan Maddelerden Yola Çıkılarak Oluşturulan İndisler

a. Mesleki doyum

Mesleki doyum indisini oluşturmak amacıyla şu maddeler kullanılmıştır:

- Bu mesleği seçtiğim için çok memnunum.
- Bu okulda öğretmen olmaktan mutluyum.
- Mesleğim beni heyecanlandırır.
- Mesleğim bana ilham verir.
- Yaptığım işten gurur duyarım.
- Mesleğime ileriki yıllarda da devam etmeyi düşünüyorum.
- Öğretmenlik mesleğinin kutsallığına inanırım.

b. Mesleki yeterlik algısı

Mesleki yeterlik algısı indisini oluşturmak amacıyla öğretmenlere “ders verirken aşağıdaki konularda kendinize ne kadar güvenirsiniz?” sorusu sorulmuş ve aşağıdaki durumlar verilmiştir:

- Öğrencilerle etkili iletişim kurabilme
- Öğrencilerin derse ilgisini çekme
- Alanımla ilgili kendimi yeterli bulma
- Eğitim öğretim araçlarını etkili kullanabilme
- Öğretim zamanını etkili kullanma
- Dersi öğrenci seviyesine göre anlatma
- Konunun özelliğine göre uygun yöntem ve teknikleri kullanabilme

c. Mesleki gelişim

Mesleki gelişim indisini oluşturmak amacıyla öğretmenlere son bir yıl içinde aşağıdaki mesleki gelişim etkinliklerine ne kadar süre katıldıkları sorulmuştur:

- Alanımla ilgili konular
- Eğitim/öğretim ile ilgili genel konular
- Bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (Etkileşimli tahta kursu vb.)
- Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi
- Ölçme ve değerlendirme ile ilgili konular
- Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi
- İdarecilik/yöneticilikle ilgili konular
- Kişisel gelişimle ilgili konular

2.4.3.Okul Anketinde Yer Alan Maddelerden Yola Çıkılarak Oluşturulan İndisler

a. Öğrenci kaynaklı sorunlar

Öğrenci kaynaklı sorunlar indisini oluşturmak amacıyla okul yöneticilerine aşağıdaki durumların okuldaki eğitim öğretim için ne derece sorun oluşturduğu sorulmuş ve bu durumlara verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Öğrencilerin okula geç gelmesi
- Öğrencilerin okula mazeretsiz devamsızlığı
- Öğrencilerin sınıfı rahatsız etme, ders ortamını bozmaları
- Öğrencilerin kopya çekmesi
- Öğrencilerin küfür, kötü söz söylemeleri
- Öğrencilerin kamu malına zarar vermesi
- Öğrenciler arasında görülen hırsızlık olayları
- Öğrenciler arasında tehdit veya sözlü taciz (kısa mesaj, e-posta dâhil)
- Öğrencilerin birbirlerine fiziksel olarak zarar vermesi, akran zorbalığı
- Öğrencilerin öğretmen ya da diğer çalışanları tehdit etmesi veya sözlü tacizde bulunması (kısa mesaj, e-posta dâhil)
- Öğrencilerin, öğretmen ya da diğer çalışanlara fiziksel olarak zarar vermesi
- Öğrencilerde zararlı madde kullanımı

b. Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar

Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar indisini oluşturmak amacıyla da okul yöneticilerine aşağıdaki durumların okuldaki eğitim öğretim için ne derece sorun oluşturduğu sorulmuş ve bu durumlara verilen yanıtlardan yararlanılmıştır:

- Öğretmen sayısındaki yetersizlik, derslerin boş geçmesi
- Çok sık öğretmen değişikliği
- Öğretim materyallerindeki (ders kitapları, harita, vb.) kalite ve sayı bakımından yetersizlik
- Sarf malzemelerindeki (kâğıtlar, kalemler, vb. materyaller) sayıca eksiklikler
- Fiziki ortamların (okul binaları ve okul bahçesi) yetersizliği ve uygunsuzluğu
- Isıtma/soğutma ve aydınlatma sistemlerinin yetersizliği veya eksikliği, alt yapıdan kaynaklanan yetersizlikler
- Öğretim ortamlarının (sınıf, laboratuvar. vb.) sayı ve kalite bakımından yetersizliği, sınıfların kalabalık olması
- Teknik ve yardımcı hizmetlerde çalışan personelin sayı ve nitelik bakımından yetersizliği
- Eğitim ve öğretimde kullanılan görsel-işitsel teknolojik kaynakların (etkileşimli tahta, projeksiyon) yetersizliği
- Eğitim ve öğretim için gerekli bilgisayar teknolojilerinin (öğrenci kullanımına açık bilgisayar ve tablet bilgisayarlar) sayı ve nitelik bakımından yetersizliği
- Engelli öğrenciler için kaynak eksikliği
- Okulun şehir merkezine olan mesafesi
- Okulun bulunduğu çevrenin sosyal yapısı, velilerin sosyal ve kültürel seviyesi

BÖLÜM

3

BULGULAR

3.1.TÜRKÇE DERSİNE İLİŞKİN BULGULAR

Türkçe Dersi Yeterlik Düzeyleri ve Puan Karşılıkları

Türkçe dersi için yeterlik düzeyleri ve bu düzeylere karşılık gelen puanlar Tablo 3.1.1’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.1. Türkçe dersi yeterlik düzeyleri ve düzeylere karşılık gelen puanlar

Yeterlilik Düzeyi	Puan Karşılığı
Temelaltı	253,39’dan düşük
Temel	253,39 dahil olmak üzere 367,88’e kadar
Orta	367,88 dahil olmak üzere 486,00’a kadar
Ortaüstü	486,00 dahil olmak üzere 574,20’ye kadar
İleri	574,20 ve üzeri

Öğrencilerin Türkçe testi için temel düzeyde yer alabilmeleri için en az 253,39 puan almaları, ileri düzeyde yer alabilmeleri için en az 574,20 puan almaları gerektiği görülmektedir.

Türkçe testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları Tablo 3.1.2’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.2. Türkçe testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları

1. DÜZEY (TEMELALTI)

- Metinde açıkça ifade edilmiş duygu, düşünce, hayal ve bilgiyi belirleyebilir.
- Metindeki bilgileri tekrar edebilir.
- Görsel, şekil ve metinlerde birbirine yakın duygu, düşünce ya da bilgiler arasında basit ilişkiler kurabilir (sıralama).
- Metinde açıkça ifade edilen durumlara dayalı “Ne, Nasıl, Niçin, Ne zaman, Nerede, Kim” gibi sorulara yanıt verebilir.
- Metnin bağlamından hareketle cümleler arasındaki basit ilişkileri belirleyebilir.

2. DÜZEY (TEMEL)

- Günlük ve yaygın olarak bilinen bilgileri sıralayarak bu bilgiler arasındaki ilişkiyi belirleyebilir.
- Bir metin içindeki dağılık bilgileri düzenleyebilir.
- Metinde açık bir şekilde ifade edilen konu, ana fikir ve amacı belirleyebilir.
- Söz ve söz gruplarının anlamını metnin bağlamından hareketle belirleyebilir.

3. DÜZEY (ORTA)

- Birçok durumu karşılaştırabilir, durumlar arası ilişki kurabilir, durumlardan çıkarımda bulunabilir.
- Metindeki bağlamdan hareketle benzer ve farklı durumları sınıflandırabilir.
- Metnin bir bölümünden anlam çıkarabilir.
- Metin içi bilgilerden yola çıkarak metni anlamlandırabilir.
- Metni ayrıntılara inmeden genel hatlarıyla ifade edebilir.
- Neden-sonuç, amaç-sonuç ilişkilerini bulabilir. Doğrudan anlatımlarda ana fikri ve yardımcı fikri bulabilir.
- Metin türlerinin ayrımını yapabilir.
- Metinler arasında ilişki kurabilir, karşılaştırma yapabilir.
- Deyimler, atasözleri, özdeyişler gibi söz ve söz gruplarını metne göre anlamlandırabilir.

4. DÜZEY (ORTAÜSTÜ)

- Çoklu durumlarda (bir durumla ilgili farklı bilgi parçaları) karşılaştırma, açıklama yaparak zıtlıklar ve olumsuzluklardan çıkarımda bulunabilir ve sonuca gidebilir.
- Deyimler, atasözleri, özdeyişler gibi söz ve söz gruplarının anlamlarını metne göre yorumlayabilir.
- Metni günlük hayatla ilişkilendirebilir.
- Görsellerle veya metinle verilen hiciv ve nüktelerdeki mesajı anlayabilir.
- Neden-sonuç, amaç-sonuç ilişkileri kurabilir. Dolaylı anlatımlarda ana fikri bulabilir.
- Metin türlerinin ayrımını yapabilir ve bu türleri karşılaştırabilir.

5. DÜZEY (İLERİ DÜZEY)

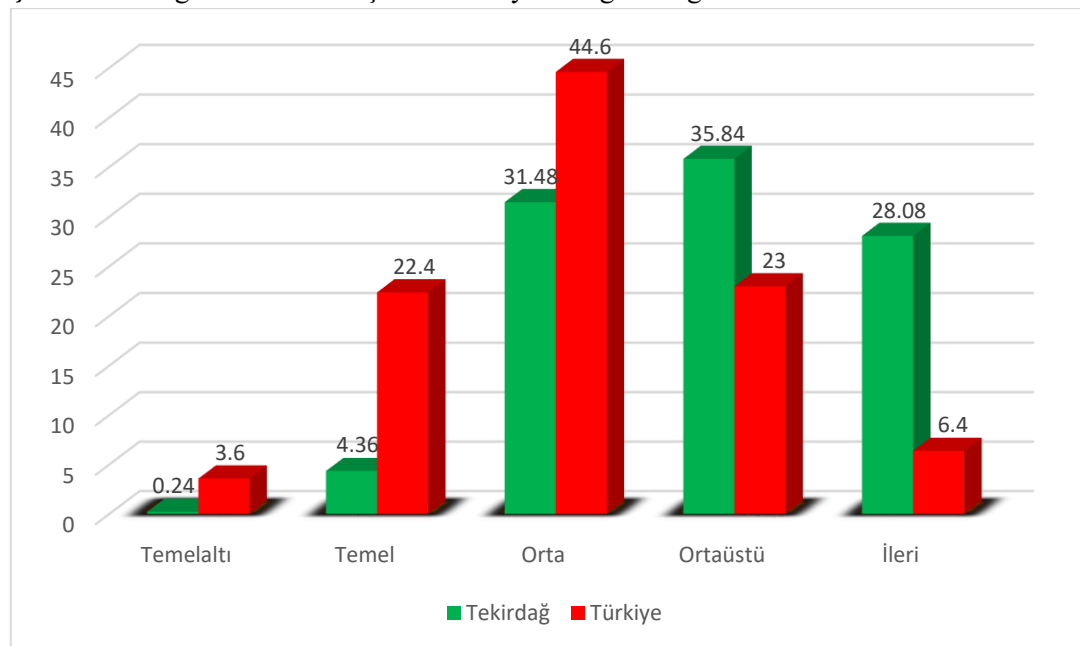
- Çoklu durumlarda (bir durumla ilgili farklı bilgi parçaları) karşılaştırma, açıklama yaparak zıtlıklar ve olumsuzluklardan çıkarıma gidebilir ve sonuç oluşturabilir.
- Deyimlerin ve kelimelerin anlamlarını metne göre yorumlayabilir, benzer ve farklı durumları farklı şekillerde (tablo, grafik, şekil ...) anlamlandırabilir (karşılaştırma, eşleştirme gibi tekniklerle).
- Metni günlük hayatla ilişkilendirerek metindeki problemlere çözüm üretebilir.
- Metin veya metinlerdeki benzerlikleri, farklılıkları, ayrıntıları, önemsiz detayları, soyut kavramları; birçok kıstas ve görüşü göz önünde bulundurarak fark edebilir, değerlendirebilir, analiz edebilir.
- Görsellerle veya metinle verilen hiciv ve nüktelerdeki mesajı yorumlayabilir.
- Problemlere yaratıcı çözümler üretebilir.

Tablo 3.1.3. Türkçe Testine Ait Yeterlik Düzeylerine Göre Öğrenci Dağılımları

Yeterlik Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Temelaltı	1	0,24	1244	3,6
Temel	18	4,36	7779	22,4
Orta	130	31,48	15478	44,6
Ortaüstü	148	35,84	7979	23,0
İleri	116	28,08	2220	6,4
Toplam	413	100,0	34700	100,0

Türkçe testi yeterlik düzeylerine öğrencilerin dağılımı Şekil 3.1.1’de yer almaktadır.

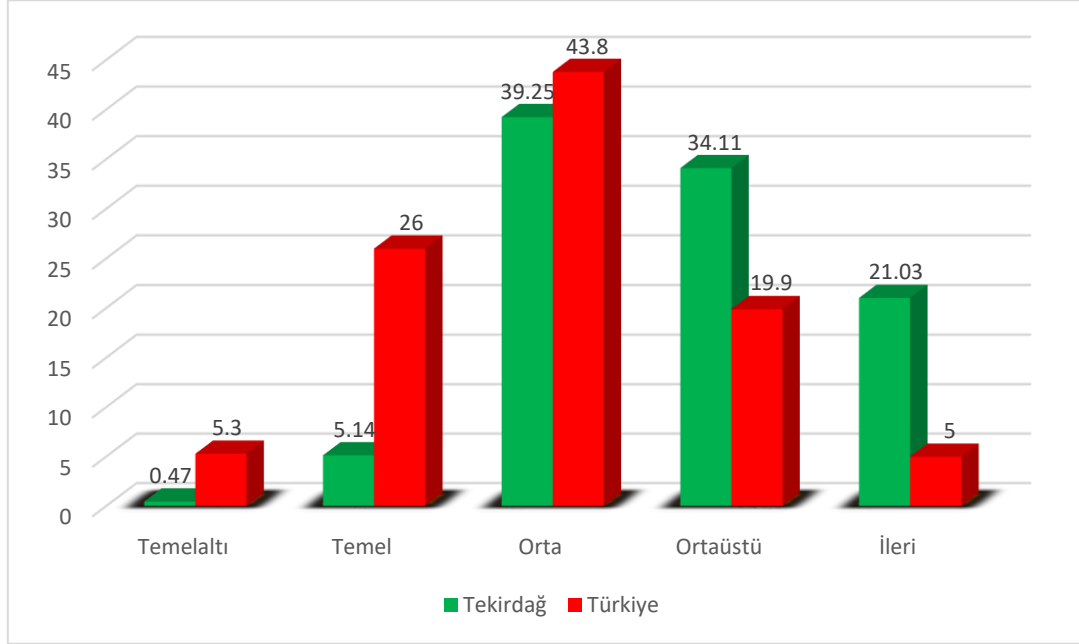
Şekil 3.1.1. Öğrencilerin Türkçe testi düzeylerine göre dağılımları

Öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %0,24'ünün temelaltı (N=1), %4,36'sının temel (N=18), %31,48'inin orta (N=130), %35,84'ünün ortaüstü (N=148) ve %28,08'inin ileri (N=116) düzeyde oldukları görülmektedir. Tekirdağ verileri ile Türkiye verileri karşılaştırıldığında ise Tekirdağ'ın ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinin, Türkiye geneli ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinden yüksek olduğu görülmektedir.

Erkek öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.1.2'de yer almaktadır.

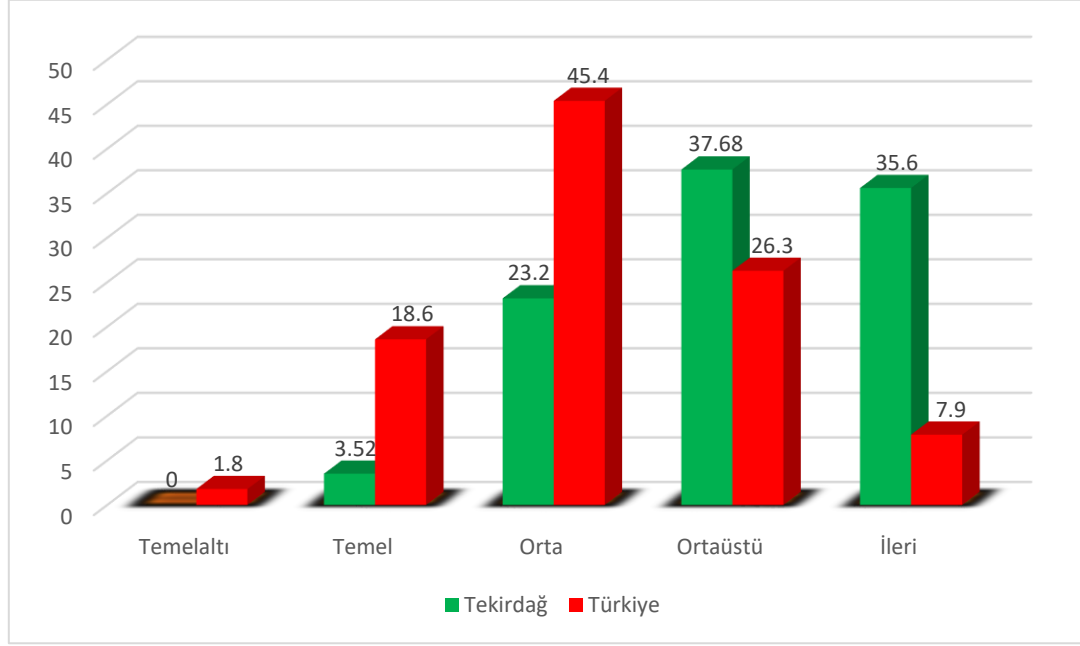
Şekil 3.1.2. Erkek öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri

Erkek öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %0,47'sinin temelaltı, %5,14'ünün temel, %39,25'inin orta, %34,11'inin ortaüstü ve %21,03'ünün ileri düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan erkek öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir. Temelaltı düzeyde bulunan erkek öğrenci sayısının oldukça düşük olduğu gözlemlenmektedir.

Kız öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.1.3'te yer almaktadır.

Şekil 3.1.3. Kız öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri

Kız öğrencilerin Türkçe testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, temelaltı düzeyde öğrenci bulunmadığı görülmektedir. Öğrencilerin %3,52'sinin temel, %23,2'sinin orta, %37,68'inin ortaüstü ve %35,6'sının ileri düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan kız öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

3.1.1. Türkçe Başarısını Etkileyen Öğrenci Özellikleri

Öğrencilerin Türkçe testinden elde edilen sonuçların, öğrenci anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.1.1.1. Anne Eğitim Düzeyi

Anne eğitim düzeyinin dağılımları ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.4'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.4. Anne eğitim düzeyi ve karşılaştırmalı Türkçe testi puan ortalamaları

Anne Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Okula hiç gitmedi ya da ilkokul terk	5,2	488,62	11,81	454,5
İlkokul mezunu	41,0	498,91	44,65	491,5
Ortaokul mezunu	22,8	502,55	20,37	498,7
Lise mezunu	21,4	549,16	15,97	535,6
Ön lisans mezunu	0,5	497,74	1,29	560,6
Lisans mezunu	7,3	599,15	4,99	573,9
Lisansüstü mezunu	1,8	543,37	0,92	570,7
Toplam	100	517,53	100,00	500,2

Öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak anne eğitim düzeyine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, anneleri lisans mezunu olan öğrencilere

ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =599,15); Türkiye ($\bar{X}$ =573,9)). Anne eğitim düzeyine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir.

3.1.1.2.Sosyoekonomik Düzey

Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.5'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.5. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyoekonomik düzey		
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	0,29
	Türkiye	0,37

Türkiye verilerine göre öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı, düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu durum, öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Türkçe puanlarının da yükseldiği şeklinde açıklanabilir.

3.1.1.3.Eğitim Hedefi

Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.6'da yer almaktadır.

Tablo 3.1.6. Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Türkçe testi puan ortalamaları

Eğitim Hedefi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Liseyi bitirmek	5,83	411,01	11,27	409,6
Yüksekokul bitirmek	8,46	446,93	5,04	457,8
Üniversiteyi bitirmek	62,16	516,96	56,95	498,9
Yüksek lisans ya da doktora yapmak	23,55	566,81	26,74	549,9
Toplam	100,00	496,98	100,00	500,4

Öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak eğitim hedeflerine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, yüksek lisans ya da doktora yapmayı hedefleyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =566,81); Türkiye ($\bar{X}$ =549,9)). En düşük ortalamanın ise liseyi bitirmek isteyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =411,01); Türkiye ($\bar{X}$ =409,6)). Öğrencilerin eğitim hedeflerine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak eğitim hedefi arttıkça öğrencilerin Türkçe başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.1.1.4.Evdeki Kitap Sayısı

Öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı ile Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.7'de yer almaktadır.

Tablo 3.1.7. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayıları ile Türkçe testi puan ortalamaları

Kitap Sayısı	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Hiç ya da çok az (0-5 kitap)	8,99	464,43	12,16	446,2
6-15 kitap	35,11	493,02	31,15	475,6
16-50 kitap	30,90	525,65	28,35	511,4
51-80 kitap	10,95	547,26	12,97	528,4
81 ve üzeri kitap	14,05	566,32	15,36	547,4
Toplam	100,00	516,77	100,00	500,0

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı arttıkça Türkçe testi puan ortalamalarının arttığı görülmektedir. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayılarına göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak evdeki kitap sayısı arttıkça öğrencilerin Türkçe başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.1.1.5. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılma Durumu

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.8'de yer almaktadır.

Tablo 3.1.8. Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Türkçe testi puan ortalamaları

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılım Durumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Katılmadım	47,70	507,35	36,76	488,40
Yalnızca 1. dönem katıldım	11,02	494,43	11,91	488,26
Yalnızca 2. dönem katıldım	3,85	513,77	7,14	494,21
Her iki dönem de katıldım	37,43	534,89	44,19	514,17
Toplam	100,00	495,99	100,00	500,36

Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alındığında, öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, her iki dönem de kurslara katılan öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =534,89); Türkiye ($\bar{X}$ =514,17)). Genel olarak destekleme ve yetiştirme kurslarının Türkçe testi puan ortalamasının yükselmesine olumlu katkısı olduğu söylenebilir.

3.1.1.6. Okula Yönelik Tutum

Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.9'da yer almaktadır.

Tablo 3.1.9. Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Okula Yönelik Tutum		
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	-0,051
	Türkiye	0,023

Türkiye verilerine göre öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Türkçe testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Türkçe testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve negatif yönlü bir ilişki vardır.

3.1.1.7. Aile İlgisi ve Aile Baskısı

Ailelerin öğrencilere gösterdiği ilgi ve uyguladığı baskı ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.10'da yer almaktadır.

Tablo 3.1.10. Ailelerin ilgisi ve baskısı ile Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

		Aile İlgisi	Aile baskısı
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	0,087	-0,150
	Türkiye	0,124	-0,113

Türkiye verilerine göre ailelerin öğrencilere ilgisi ile Türkçe testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki, Tekirdağ verilerine göre ise çok düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum aile ilgisi arttıkça öğrencilerin Türkçe puanlarının az da olsa yükselme eğilimi gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre aile baskısı ile Türkçe testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, aile baskısı arttıkça öğrencilerin Türkçe puanları az da olsa düşme eğilimi göstermektedir şeklinde açıklanabilir.

3.1.1.8. Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumu

Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.11'de yer almaktadır.

Tablo 3.1.11. Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

		Akran Zorbalığı
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	-0,126
	Türkiye	0,121

Türkiye verilerine göre öğrencilerin Türkçe testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin Türkçe testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrencilerin öğrenciler üzerindeki akran zorbalığı arttıkça Türkçe testi puanları az da olsa azabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.1.1.9. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Öğrencilerin Ödev için Harcadıkları Süre

Öğrenci görüşlerine göre Türkçe öğretmenlerinin ödev verme sıklığı, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.12'de yer almaktadır.

Tablo 3.1.12. Öğrenci görüşlerine göre Türkçe öğretmenlerinin ödev verme sıklığı

Ödev Verme Sıklığı	Tekirdağ	Türkiye
	Yüzde (%)	Yüzde (%)
Hiç	9,1	10,46
Haftada 1 ya da 2 kez	66,1	63,65
Haftada 3 ya da daha fazla	24,8	25,88
Toplam	100,00	100,00

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenciler en yüksek oranla Türkçe öğretmenlerinin haftada bir ya da iki kez ödev verdiklerini söylemişlerdir (Tekirdağ (%66,1); Türkiye (%63,65)). Hiç ödev vermeyenlerin oranının ise en düşük oranda olduğu görülmektedir. (Tekirdağ (%9,1); Türkiye (%10,46)). Tekirdağ verileri ile Türkiye verileri arasında paralellik bulunmaktadır.

Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.13'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.13. Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Türkçe testi puan ortalamaları

Ödev Ayrılan Süre	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
15 dakika ya da daha az	31,68	503,89	28,38	490,12
16-30 dakika	36,65	521,44	37,60	506,45
31-60 dakika	21,73	528,62	24,06	503,01
61-90 dakika	6,02	559,66	5,66	499,55
90 dakikadan fazla	3,92	456,90	4,31	493,61
Toplam	100,00	517,21	100,00	500,23

Tabloya göre, Türkçe dersi ödevlerine 61-90 dakika zaman ayıran Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının en yüksek olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =559,66). Türkiye verilerine göre ise Türkçe dersi ödevlerine 16-30 dakika zaman ayıran öğrencilerin Türkçe dersi puan ortalamaları en yüksektir ($\bar{X}$ =506,45).

3.1.1.10. Türkçe Dersine Verilen Değer, Dersten Hoşlanma ve Derse İlişkin Öz- Yeterlik

Öğrencilerin Türkçe dersine verdikleri değer, Türkçe dersinden hoşlanma durumları ve Türkçe dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.14'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.14. Öğrencilerin Türkçe dersine verdikleri değer, Türkçe dersinden hoşlanma durumları ve Türkçe dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Türkçe başarı puanları		Türkçe dersine verilen değer	Türkçe dersinden hoşlanma	Türkçe dersine ilişkin öz yeterlik
		Tekirdağ	0,07	-0,08
	Türkiye	0,07	0,04	0,21

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin Türkçe testi puanları ile Türkçe dersine verdikleri değer ve Türkçe dersine ilişkin öz-yeterlikleri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde, Türkçe dersinden hoşlanma durumları ile ise düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrencilerin Türkçe dersine verdikleri değer ve Türkçe dersine ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Türkçe testi başarı puanları az da olsa artar şeklinde yorumlanabilir. Tekirdağ ve Türkiye verilerinin Türkçe

dersine verilen değer ve Türkçe dersine ilişkin öz-yeterlik açısından birbirine oldukça paralel olduğu görülmektedir.

3.1.2. Türkçe Başarısını Etkileyen Öğretmen Özellikleri

Öğrencilerin Türkçe testinden elde edilen sonuçların, öğretmen anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.1.2.1. Öğretmenin Eğitim Düzeyi

Türkçe öğretmenlerinin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.15'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.15. Öğretmenlerin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları

Öğretmenin Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Ön Lisans	0,00	0	3,35	511,01
Lisans	100,00	523,95	93,15	498,27
Yüksek Lisans	0,00	0	3,50	492,24
Toplam	100,00	523,95	100,00	498,48

Tekirdağ verilerine göre sadece lisans mezunu Türkçe öğretmeni bulunmakta ve Türkçe öğretmenlerinin öğrencilerine ait Türkçe testi puan ortalaması en yüksektir ($\bar{X}=523,95$). Türkiye verilerine göre ise ön lisans mezunu Türkçe öğretmenlerinin öğrencilerine ait Türkçe testi puan ortalaması en yüksektir ($\bar{X}=511,01$).

3.1.2.2. Öğretmenlerin Genel Çalışma Süreleri ve Mevcut Okulda Çalışma Süresi

Türkçe öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.16'da yer almaktadır.

Tablo 3.1.16. Türkçe öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Türkçe başarı puanları	Öğretmenlerin Genel Çalışma Süresi		Öğretmenlerin Mevcut Okulda Süresi
	Tekirdağ	0,25	0,14
	Türkiye	0,23	0,13

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre ise Türkçe öğretmenlerin genel çalışma süreleri ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında düşük ve pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum, Türkçe öğretmenlerin genel çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin Türkçe testi başarı puanlarının az da olsa arttığı şeklinde açıklanabilir.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre Türkçe öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, Türkçe öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin Türkçe testi başarı puanlarının az da olsa arttığı şeklinde açıklanabilir.

3.1.2.3.Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılım Durumları

Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumlarına yönelik analizden elde edilen Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.17’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.17. Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları

Mesleki Gelişim Etkinlikleri	Hiç	1-2	3-4	5+
	%	Gün	Gün	gün
Alanımla ilgili konular	60,0	13,3	6,7	0
Eğitim/öğretim ile ilgili genel konular	26,7	60,0	0	6,7
Bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (Etkileşimli tahta kursu vb.)	26,7	40,0	13,3	13,3
Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi	60,0	26,7	0	6,7
Ölçme ve değerlendirme ile ilgili konular	60,0	20,0	0	0
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi	60,0	20,0	0	6,7
İdarecilik/yöneticilikle ilgili konular	86,7	6,7	0	0
Kişisel gelişimle ilgili konular	40,0	33,3	6,7	6,7

Türkçe öğretmenlerinin hiç katılmadıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında idarecilik/yöneticilikle ilgili konular (%86,7), 1-2 gün süreyle katıldıkları etkinliklerin başında eğitim/öğretim ile ilgili genel konular (%60,0), 3-4 gün süreyle katıldıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (%13,3) , 5 gün ve daha fazla süreyle katıldıkları etkinliklerin başında ise yine bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (%13,3) yer almaktadır.

3.1.2.4.Mesleki Gelişim İndisi

Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.18’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.18. Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Mesleki Gelişim indisi		
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	-0,01
	Türkiye	0,16

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre Türkçe öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır.

3.1.2.5.Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Derslere İlişkin Görüşleri

Türkçe öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşlerine ait Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.19’da yer almaktadır.

Tablo 3.1.19. Türkçe öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşleri

	Hiç Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	%	%	%	%	%
Ders yüküm çok fazla	28,6	14,3	7,1	35,7	14,3
Ders öncesi hazırlık yaparım	-	7,1	-	28,6	64,3
Derse hazırlanmak için yeterli zamanım var	-	7,1	-	50,0	42,9
Öğrencilerle birebir ilgilenmek için yeterli zamanım var	7,1	7,1	7,1	57,1	21,4
Ders programındaki değişikliklere ayak uydurabiliyorum.	-	7,1	-	50,0	42,9
Çok fazla ders dışı iş yüküm bulunmaktadır.	-	14,3	-	50,0	35,7

Tabloya göre Türkçe öğretmenlerinden ders yükünün fazla olduğunu düşünenlerle düşünmeyenlerin oranı birbirine yakındır. Öğretmenlerin çoğunluğu ders öncesi hazırlık yaptığını belirtmiştir (%92,9). Yine çoğunluğu, derse hazırlanmak için (%92,9), öğrencilerle birebir ilgilenmek için zamanı yeterli zamanı olduğunu (%78,5), ders programındaki değişikliklere ayak uydurabildiğini (%92,9) ve çok fazla ders dışı iş yüklerinin bulunmadığını(%85,7) belirtmişlerdir.

3.1.2.6.Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Ödevlerle İlgili Öğrencilere Geribildirimde Bulunma Durumları

Türkçe öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumlarına ait Tekirdağ ve Türkiye sonuçları Tablo 3.1.20’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.20. Türkçe öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumları

	Her zaman ya da hemen hemen her zaman		Bazen		Hiç ya da neredeyse hiç	
	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)
Ödevleri kontrol ederim ve öğrencilere geri bildirimde bulunurum	78,6	82	21,4	17	-	1
Öğrencilerin ödevlerini kendilerine kontrol ettiririm.	23,0	20	38,5	38	38,5	42
Ödevleri sınıfta tartışırım.	50,0	54	50,0	43	-	3
Ödevleri ders notlarına katkı sağlayacak şekilde kullanırım.	57,1	57	42,9	37	-	6
Öğrencilerin ödevlerini başka bir öğrenciye kontrol ettiririm.	57,1	17	42,9	36	-	47

Tekirdağ verilerinde Türkçe öğretmenlerinin hepsinin (%100) her zaman ya da bazen ödevleri kontrol ettiği, öğrencilere geri bildirimde bulunduğu, ödevleri sınıfta öğrencilerle tartıştığı ve ev ödevlerini her zaman ya da bazen öğrencilerin notlarına katkı sağlayacak şekilde kullandığı

gözlenmektedir. Ödevleri öğrencilerin kendilerine kontrol ettiren öğretmenler olduğu gibi başka öğrencilere kontrol ettiren öğretmenlerin de bulunduğu görülmektedir.

3.1.3. Türkçe Başarısını Etkileyen Okul Özellikleri

Öğrencilerin Türkçe testinden elde edilen sonuçlarının, okul anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.1.3.1. Okul Türü

Okulların türü ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.21’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.21. Okul türleri ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları

Okul Türü	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Genel Ort.	91,67	528,58	88,69	496,3
İmam Hatip Ort.	8,33	448,02	12,31	499,4
Toplam	100	496,4	100	495,8

Tabloya göre ABİDE uygulaması örneklemini, Türkiye bazında %86,69’unu, Tekirdağ bazında %91,67’sini genel ortaokullar ve Türkiye bazında %12,31’ini, Tekirdağ bazında %8,33’ünü imam hatip ortaokulları oluşturmaktadır. Tekirdağ’da bulunan genel ve imam hatip ortaokullarının Türkçe testi puan ortalamalarının, Türkiye geneli Türkçe testi puan ortalamalarından farklı olduğu görülmektedir.

3.1.3.2. Sekizinci Sınıf Ortalama Sınıf Mevcudu

Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.22’de yer almaktadır.

Tablo 3.1.22. Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları

Sınıf Mevcudu Ortalaması	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
25’ten az	20,1	497,66	28	494,3
25-30 arası	49,3	556,01	49	494,4
31-40 arası	24,5	509,44	18	489,6
41 ve daha fazlası	6,1	507,64	6	492,0
Toplam	100	497,66	100	493,4

Türkiye geneli Türkçe testi puan ortalamaları dikkate alındığında sınıf mevcutlarına göre Türkçe testi puan ortalamalarının birbirinden farklı olmadığı görülmektedir. Tekirdağ verilerine göre ise en yüksek Türkçe testi puan ortalamasının sınıf mevcudu ortalaması 25-30 arasında olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=556,01$). En düşük ortalamasının ise sınıf mevcudu ortalaması 25’ten az olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=497,66$).

3.1.3.3. Okulda Kütüphane Olup Olmama Durumu

Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.23’te yer almaktadır.

Tablo 3.1.23. Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları

Okulda Kütüphane Var mı?	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Evet	100	528,58	29	494,0
Hayır	0	0	71	494,2
Toplam	100	528,58	100	494,1

Okullarda kütüphane bulunmasının Türkiye genelinde Türkçe testi puan ortalamaları arasında fark yaratmadığı, Tekirdağ'da ise uygulamaya katılan tüm okullarda kütüphane bulunduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =528,58).

3.1.3.4.Okulun Bulunduğu Yer

Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.1.24'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.24. Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları

Okulun Bulunduğu Yer	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Şehir merkezi	81,82	537,94	55,5	492,6
Büyükşehir-Merkez ilçe	9,09	511,15	6,6	499,0
Şehrin dışında mahalle	9,09	461,83	12,0	499,6
Toplam	100	528,58	100	493,5

Okulların bulunduğu konum Türkiye genelinde Türkçe testi puan ortalamaları arasında fark yaratmazken, Tekirdağ verilerine göre Türkçe testi puan ortalaması en yüksek okulların şehir merkezindeki okullar olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =537,94)

3.1.3.5.Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sayısı ve Okul Büyüklüğü

Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.25'te yer almaktadır.

Tablo 3.1.25. Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

Türkçe başarı puanları	8.sınıftaki toplam öğrenci sayısı		Okuldaki toplam öğrenci sayısı	
	Tekirdağ	Türkiye	Tekirdağ	Türkiye
		-0,23		0,33
		0,17		0,16

Türkiye verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve çok düşük düzeyde ilişki olduğu söylenebilir. Tekirdağ verilerine göre ise okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ile öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları arasında negatif yönde ve çok düşük düzeyde bir ilişki olduğu, okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Türkçe testi ortalama puanları arasında ise pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir.

3.1.3.6.Öğrenci Kaynaklı ve Öğrenci Kaynaklı Olmayan Sorunlar

Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.1.26'da yer almaktadır.

Tablo 3.1.26. Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasındaki korelasyon

		Öğrenci kaynaklı sorunlar	Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar
Türkçe başarı puanları	Tekirdağ	-0,23	-0,66
	Türkiye	-0,24	-0,33

Türkiye verilerine göre öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre de öğrenci kaynaklı sorunlar ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında düşük ve negatif yönde, öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Türkçe testi puanları arasında ise orta düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar azaldıkça öğrencilerin Türkçe testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Tablodan elde edilen bir diğer sonuç Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkiye geneli öğrencilere göre Türkçe testi puan ortalamalarının kendilerinden kaynaklı olmayan sorunlardan daha fazla etkilendiğidir.

3.2.MATEMATİK DERSİNE İLİŞKİN BULGULAR

Matematik Dersi Yeterlik Düzeyleri ve Puan Karşılıkları

Matematik dersi için yeterlik düzeyleri ve bu düzeylere karşılık gelen puanlar Tablo 3.2.1’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.1. Matematik dersi yeterlik düzeyleri ve düzeylere karşılık gelen puanlar

Yeterlilik Düzeyi	Puan Karşılığı
Temelaltı	351,10’dan düşük
Temel	351,10 dahil olmak üzere 451,00’e kadar
Orta	451,00 dahil olmak üzere 557,80’e kadar
Ortaüstü	557,80dahil olmak üzere 625,54’e kadar
İleri	625,54 ve üzeri

Öğrencilerin Matematik testi için temel düzeyde yer alabilmeleri için en az 351,10 puan almaları, ileri düzeyde yer alabilmeleri için en az 625,54 puan almaları gerektiği görülmektedir.

Matematik testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları Tablo 3.2.2’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.2. Matematik testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları

DÜZEYLER	AÇIKLAMA	BECERİLER	Becerinin İçeriği
1.TEMEL ALTI DÜZEY	Ele alınan konuda bilinmesi gereken en temel bilgi ve becerileri kapsar. Bunlar her öğrencinin kazanmasını beklediğimiz kavramsal veya işlemsel bilgi ve becerilerdir.	Tanıma/ Hatırlama	Tanımları, terimleri, birimleri, geometrik özellikleri, sembolleri, formülleri, geometrik cisimlerin gösterimlerini, temel özelliklerini ve temel işlemleri yapmayı gerektiren kuralları hatırlayabilir. Geometrik cisimleri, açınımları ve gösterimleri tanıyabilir.
		Rutin işlem yapma	Temel algoritma, formül, işlem ve alışıldık kurallarla işlem yapabilir.
		Verilen Yönergedeki bilgiyi kullanma/ yürütme	Açık durumlara yönelik doğrudan verilen yönergelere göre bilgiyi kullanabilir.
		Temsildeki bilgiyi okuma	Bir tablo, grafik, sayı doğrusu v.b. gösterimde yer alan bilgiyi okuyabilir.

DÜZEYLER	AÇIKLAMA	BECERİLER	Becerinin İçeriği
2.TEMEL DÜZEY	Doğrudan yani ilk bakışta görülebilen muhakeme gerektirmeyen belli bir içerikteki durumları fark edebilir ve yorumlayabilir. Az zihinsel çaba gerektiren basit ilişkilere yönelik akıl yürütme kapasitesine sahiptir ve sonuçlar hakkında çıkarımlar yapabilir.	Özellik veya kuralı anlama	Temel bir özelliğin veya kuralın verilen bir durumda geçerli olup olmadığını ayırt edebilir ve bu kuralı uygulayabilir. Verilen matematiksel ifadeleri/ sayıları/nesneleri/şekilleri belli bir kurala göre sınıflayabilir.
		Matematiksel İşlemleri Yapma	Bir dizi aşamalı kararların verilmesini içeren açıkça tanımlanmış dört işlem sorularını çözebilir. Olası durumlara yönelik basit hesaplamalar ve basit olasılık hesaplamaları yapabilir.
		Rutin sözel problemleri çözme	Rutin sözel problemleri bilinen bir çözüm yolunu kullanarak çözebilir. Standart temsildeki bilgiyi işlemler yaparak kullanabilir.
		Standart olmayan temsildeki bilgiyi okuma	Standart olmayan temsildeki bilgiyi okuyabilir
		Temsiller arasında geçiş yapma	Bir veriyi tablo veya grafiğe aktarabilir. Tablo, görsel, grafik veya şekil üzerinde verilen bilgileri kullanarak istenilen sonuca ulaşmak için gerekli işlemleri ve çıkarımları yapabilir. Basit eşitsizlikleri ve temel denklemleri kurabilir, bir problem durumunu modelleyecek geometrik şekiller ve diyagramlar oluşturabilir, matematiksel bir ilişkiyi ifade etmek için denk temsiller bulabilir.
		Sıralama yapma	Verilen sayıları istenen şekilde sıralayabilir.

DÜZEYLER	AÇIKLAMA	BECERİLER	Becerinin İçeriği
3 ORTA DÜZEY	İşlemler ile kavramlar arasında ilişki kurabilir. Basit durumları ve problemleri çözmek için temel matematiksel bilgileri uygulayabilirler. Öğrenci bu düzeyde gösterimleri inşa edebilir. Çözümüne ulaşmak için ileri düzeyde olmayan ancak zihinsel çaba ve muhakeme gerektiren işlemleri yapar.	Problem çözme	Problemde çözüme ulaşmak için uygulanacak işleme veya sürece karar verebilir;
			İşlemlerle matematiksel kavramlar arasında ilişki kurabilir;
			Birden fazla kavram, standart olmayan temsildeki bilgi, gösterim veya kuralı bir arada kullanmayı gerektiren problemleri çözebilir.
		Tahmin etme	İstenen niceliği bulmak için en uygun ölçme yaklaşımını kullanarak en yakın değeri tahmin edebilir.
			Bir problemin içinde verilen farklı durumlardan istenen durumun gerçekleşme olasılığını hesaplayabilir ve tahmin edebilir.
		Basit model/ Temsil İnşa etme	Matematiksel bağlama özgü basit geometrik şekilleri/cisimleri/sayı doğrusunu vs. inşa edebilir.
Cebirsel İfadelerle işlem yapma	Cebirsel ifade içeren basit denklem ve problemleri çözebilir.		
İlişkilendirme	Birden fazla tablo, görsel, şekil veya grafikte verilen bilgiler arasından istenilen verileri bulup sonuca ulaşmak için gerekli işlemleri ve çıkarımları yapabilir.		
4 ORTAÜSTÜ DÜZEY	İşlemler ile kavramlar arasında derinlemesine ilişki kurabilir. Yapılacak işlemin ana amacı, öğrencinin dikkatini kavram hakkında derinlemesine düşünmeye sevk etmektir. Öğrenci bu düzeyde gösterimleri analiz edebilir ve kullanabilir. Akıl yürütme ve strateji kullanarak gerekli işlemleri yapar ve çözüme ulaşır. Karmaşık durumlara yönelik modeller geliştirebilir ve bu modellerle çalışabilir.	Strateji gerektiren problemleri çözmeye	Karmaşık ve birden fazla işlem gerektiren problemleri çözmek için uygun stratejiyi seçebilir, karşılaştırabilir ve değerlendirebilir.
		Akıl yürütme	Birden fazla durum içeren, çözüm yolu akıl yürütme ve strateji gerektiren geometri veya olasılık problemlerinde gerekli işlemleri yapabilir.
		Basit model/ Temsil analiz etme ve kullanma	Karmaşık durumlara yönelik modeller geliştirebilir ve bu modellerle çalışabilir. Üç boyutlu cisimlerle ilgili birden fazla işlem basamağı gerektiren matematiksel problemleri çözebilir.
		Genelleme	Kendi eylemlerini (çözüm yolu) ve formüllemelerini yansıtabilir, örüntülerin genel terimini bulabilir.
Kendi yorum ve akıl yürütmelerine bağlı olarak elde ettiği çıkarımlar arasında ilişki kurabilir.			

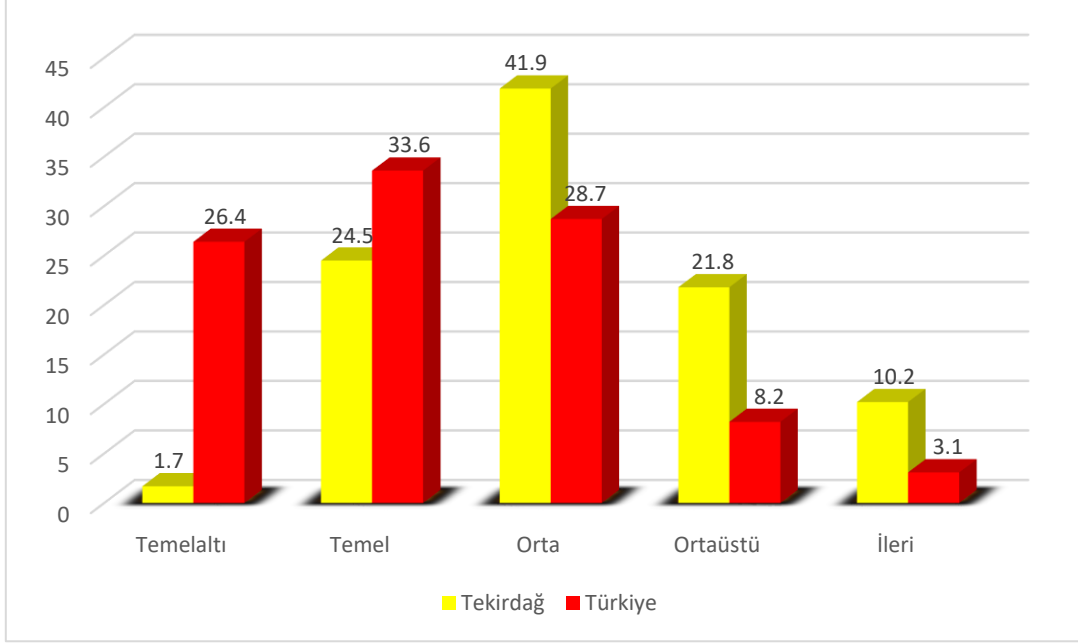
DÜZEYLER	AÇIKLAMA	BECERİLER	Becerinin İçeriği
5 İLERİ DÜZEY	Matematiksel problem durumlarında bilgilerin ve becerilerin yeni bir duruma transfer edilmesini, mantıksal ve sistematik düşünmeyi gerektirir. Farklı bilgi kaynaklarını ve gösterimlerini ilişkilendirebilir. Bunları esnek bir şekilde birbirine dönüştürebilir. Karmaşık problem durumlarını modelleyebilir. Karmaşık durumlar içeren ve çözümü birkaç adımda gerçekleşen problem, olasılık ve geometri problemlerini çözer.	Karar verme	Matematiksel problem durumlarında bilgilerin ve becerilerin yeni bir duruma transfer edilmesini, mantıksal ve sistematik düşünmeyi gerektirir. Farklı bilgi kaynaklarını ve gösterimlerini ilişkilendirebilir. Bunları esnek bir şekilde birbirine dönüştürebilir. Karmaşık problem durumlarını modelleyebilir. Karmaşık durumlar içeren ve çözümü birkaç adımda gerçekleşen problem, olasılık ve geometri problemlerini çözer.
		Neden gösterme/ Doğrulama	Bir çözümün, çıkarımın veya stratejinin doğruluğunu ve geçerliliğini savunmak için matematiksel deliller/argümanlar üretebilir.
		Özgün problemleri çözme	Genellikle tek cevabı ve tek bir çözüm yolu olmayan, strateji ve kavramsal bilgilerin ilişkilendirilmesini gerektiren problemleri çözebilir.
		Problem oluşturma/ kurma	Verilen sembolik, görsel veya sözel ifadeleri istenen özgün bir problem durumuna dönüştürebilir.
		Orijinal bir ürün/model üretme/ sentezleme	Verilen bilgilerden uygun olanlarını sentezleyerek özgün ve geçerli bir ürün veya model ortaya koyabilir.

Tablo 3.2.3. Matematik Testine Ait Yeterlik Düzeylerine Göre Öğrenci Dağılımları

Yeterlik Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Temelaltı	7	1,7	9148	26,4
Temel	101	24,5	11632	33,6
Orta	173	41,9	9956	28,7
Ortaüstü	90	21,8	2856	8,2
İleri	42	10,2	1066	3,1
Toplam	413	100,0	34658	100,0

Matematik testi yeterlik düzeylerine öğrencilerin dağılımı Şekil 3.2.1’de yer almaktadır.

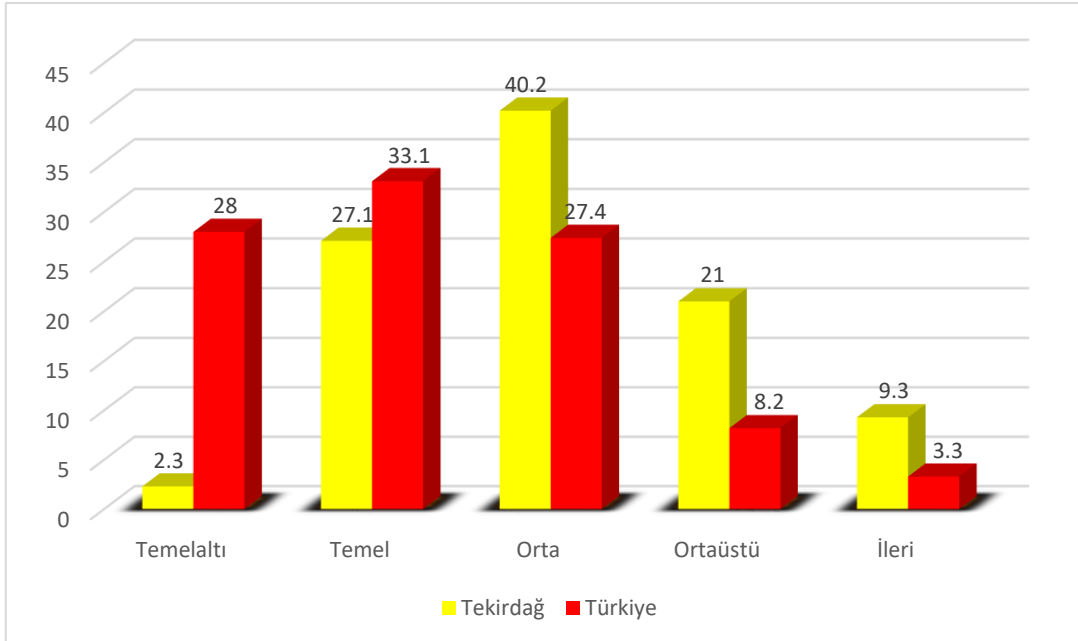
Şekil 3.2.1. Öğrencilerin Matematik testi düzeylerine göre dağılımları

Öğrencilerin Matematik testi yeterli düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %1,7'sinin temelaltı (N= 7), %24,5'inin temel (N=101), %41,9'unun orta (N=173), %21,8'inin ortaüstü (N=90) ve %10,2'sinin ileri düzeyde oldukları görülmektedir (N=42). Tekirdağ verileri ile Türkiye verileri karşılaştırıldığında ise Tekirdağ'ın orta, ortaüstü ve ileri yeterli düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinin Türkiye geneli orta, ortaüstü ve ileri yeterli düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinden yüksek olduğu, temelaltı düzeyde olan öğrenci sayısının ise oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Erkek öğrencilerin Matematik testi yeterli düzeyleri dağılımları Şekil 3.2.2'de yer almaktadır.

Şekil 3.2.2. Erkek öğrencilerin Matematik testi yeterli düzeyleri

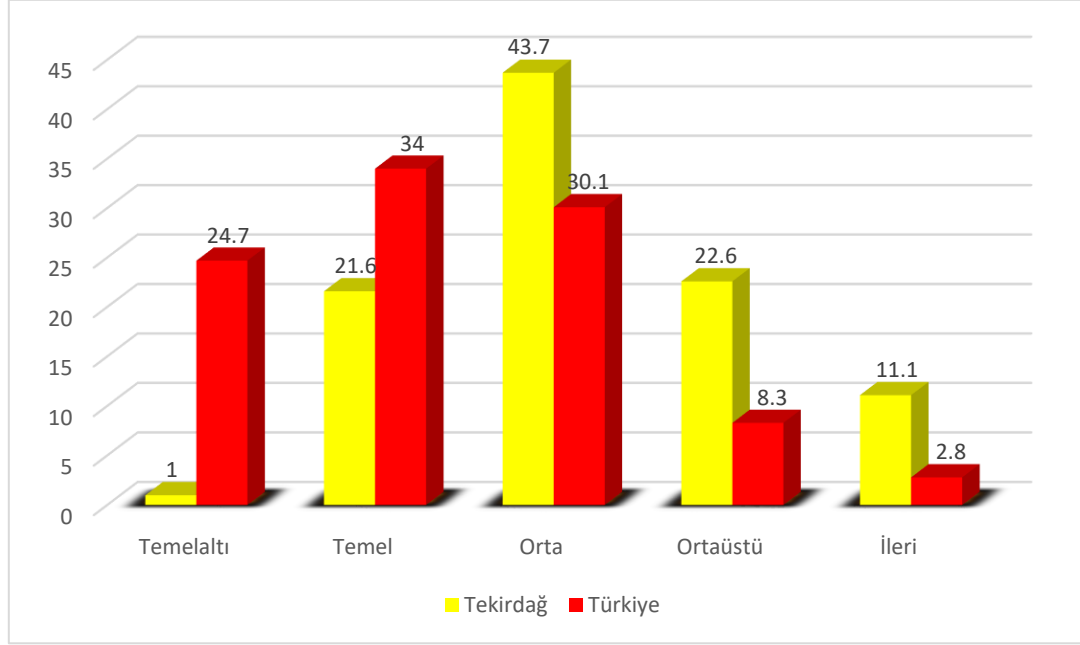

Erkek öğrencilerin Matematik testi yeterli düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %2,3'ünün temelaltı (N=5), %27,1'inin temel (N= 58), %40,2'sinin orta (N=86), %21'inin ortaüstü (N=45) ve

%9,3'ünün ileri (N=20) düzeyde oldukları görülmektedir. Orta, ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan erkek öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

Kız öğrencilerin Matematik testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.2.3'te yer almaktadır.

Şekil 3.2.3. Kız öğrencilerin Matematik testi yeterlik düzeyleri

Kız öğrencilerin Matematik testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %1'inin temelaltı (N= 2), %21,6'sının temel (N=43), %43,7'sinin orta (N=87), %22,6'sının ortaüstü (N=45) ve %11,1'inin ileri (N=22) düzeyde oldukları görülmektedir. Orta, ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan kız öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

3.2.1. Matematik Başarısını Etkileyen Öğrenci Özellikleri

Öğrencilerin Matematik testinden elde edilen sonuçların, öğrenci anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.2.1.1. Anne Eğitim Düzeyi

Anne eğitim düzeyinin dağılımları ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.4'te yer almaktadır.

Tablo 3.2.4. Anne eğitim düzeyi ve karşılaştırmalı Matematik testi puan ortalamaları

Anne Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Okula hiç gitmedi ya da ilkokul terk	5,1	482,16	11,81	456,8
İlkokul mezunu	41,1	498,58	44,65	489,8
Ortaokul mezunu	22,7	503,93	20,37	494,9
Lise mezunu	21,4	530,83	15,97	530,6
Ön lisans mezunu	0,5	552,92	1,29	569,1
Lisans mezunu	7,3	590,74	4,99	583,9
Yüksek lisans mezunu	1,4	502,45	0,73	569,4
Doktora mezunu	0,5	582,59	0,19	585,5
Toplam	100,00	513,36	100,00	499,6

Öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak anne eğitim düzeyine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, Türkiye genelinde anneleri doktora mezunu olan öğrencilere ($\bar{X}=585,5$); Tekirdağ'da ise anneleri lisans mezunu olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=590,74$). Anne eğitim düzeyine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak annelerin eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin Matematik başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.2.1.2.Sosyoekonomik Düzey

Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.5'te yer almaktadır.

Tablo 3.2.5. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyoekonomik düzey		
Matematik başarı puanları	Tekirdağ	0,271
	Türkiye	0,372

Türkiye verilerine göre öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Matematik testi puanları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu durum, öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Matematik puanlarının da yükseldiği şeklinde açıklanabilir. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bir başka deyişle öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Matematik puanlarının az da olsa yükseldiği söylenebilir.

3.2.1.3.Eğitim Hedefi

Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.6'da yer almaktadır.

Tablo 3.2.6. Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Matematik testi puan ortalamaları

Eğitim Hedefi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Liseyi bitirmek	5,8	432,96	11,27	426,6
Yüksekokul bitirmek	8,5	474,91	4,94	458,4
Üniversiteyi bitirmek	62,2	508,39	56,95	494,3
Yüksek lisans ya da doktora yapmak	23,5	561,57	26,74	548,5
Toplam	100,00	513,68	100,00	499,3

Öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak eğitim hedeflerine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, yüksek lisans ya da doktora yapmayı hedefleyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =561,57); Türkiye ($\bar{X}$ =548,5)). En düşük ortalamanın ise liseyi bitirmek isteyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =432,96); Türkiye ($\bar{X}$ =426,6)). Öğrencilerin eğitim hedeflerine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak eğitim hedefi arttıkça öğrencilerin Matematik başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.2.1.4.Evdeki Kitap Sayısı

Öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı ile Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.7'de yer almaktadır.

Tablo 3.2.7. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayıları ile Matematik testi puan ortalamaları

Kitap Sayısı	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Hiç ya da çok az (0-5 kitap)	9,0	471,08	12,16	454,5
6-15 kitap	35,1	492,67	31,15	473,4
16-50 kitap	30,9	527,51	28,35	509,2
51-80 kitap	11,0	529,52	12,97	522,3
81 ve üzeri kitap	14,0	558,09	15,36	548,5
Toplam	100,00	514,72	100,00	449,2

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı arttıkça Matematik testi puan ortalamalarının arttığı görülmektedir. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayılarına göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir.

3.2.1.5.Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına Katılma Durumu

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.8'de yer almaktadır.

Tablo 3.2.8. Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Matematik testi puan ortalamaları

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılım Durumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Katılmadım	45,5	498,38	34,90	491,33
Yalnızca 1. dönem katıldım	11,7	479,17	12,49	483,63
Yalnızca 2. dönem katıldım	6,1	494,80	7,71	488,02
Her iki dönem de katıldım	36,6	543,64	44,91	511,47
Toplam	100,00	512,50	100,00	499,30

Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alındığında, öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, her iki dönem de kurslara katılan öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =543,64); Türkiye ($\bar{X}$ =511,47)). Öğrencilerin destekleme kursuna katılma durumlarına göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Matematik testi puan

ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak düzenli olarak devam edilen destekleme ve yetiştirme kurslarının Matematik testi puan ortalamasının yükselmesine olumlu katkı sunduğu söylenebilir.

3.2.1.6.Okula Yönelik Tutum

Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.9’da yer almaktadır.

Tablo 3.2.9. Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

Matematik başarı puanları	Okula Yönelik Tutum	
	Tekirdağ	0,013
Türkiye	0,033	

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Matematik testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır.

3.2.1.7.Aile İlgisi ve Aile Baskısı

Ailelerin öğrencilere gösterdiği ilgi ve uyguladığı baskı ile Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.10’da yer almaktadır.

Tablo 3.2.10. Ailelerin ilgisi ve baskısı ile Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

Matematik başarı puanları	Aile İlgisi		Aile baskısı
	Tekirdağ	0,028	-0,185
Türkiye	0,107	-0,099	

Türkiye verilerine göre ailelerin öğrencilere ilgisi ile Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki, Tekirdağ verilerine göre ise çok düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum aile ilgisi arttıkça öğrencilerin Matematik puanlarının az da olsa yükselme eğilimi gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre aile baskısı ile Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, aile baskısı arttıkça öğrencilerin Matematik puanları az da olsa düşme eğilimi göstermektedir şeklinde açıklanabilir.

3.2.1.8.Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumu

Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.11’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.11. Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

Matematik başarı puanları	Akran Zorbalığı	
	Tekirdağ	-0,098
Türkiye	0,089	

Türkiye verilerine göre öğrencilerin Matematik testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin

Matematik testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrencilerin öğrenciler üzerindeki akran zorbalığı arttıkça Matematik testi puanları az da olsa azabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.2.1.9.Öğrenci Görüşlerine Göre Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Öğrencilerin Ödev için Harcadıkları Süre

Öğrenci görüşlerine göre Matematik öğretmenlerinin ödev verme sıklığı, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.12’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.12. Öğrenci görüşlerine göre Matematik öğretmenlerinin ödev verme sıklığı

Ödev Verme Sıklığı	Tekirdağ	Türkiye
	Yüzde (%)	Yüzde (%)
Hiç	18,30	15,03
Haftada 1 ya da 2 kez	52,50	57,79
Haftada 3 ya da daha fazla	29,20	27,18
Toplam	100,00	100,00

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenciler en yüksek oranla Matematik öğretmenlerinin haftada bir ya da iki kez ödev verdiklerini söylemişlerdir (Tekirdağ (%52,50); Türkiye (%57,79)). Hiç ödev vermeyenlerin oranının Türkiye geneli ve Tekirdağ için çok yüksek olmadığı söylenebilir.

Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.13’te yer almaktadır.

Tablo 3.2.13. Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Matematik testi puan ortalamaları

Ödev Ayrılan Süre	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
15 dakika ya da daha az	23,60	498,72	18,41	486,89
16-30 dakika	35,30	499,90	31,75	498,15
31-60 dakika	26,70	504,91	33,00	506,19
61-90 dakika	8,40	517,17	10,35	503,45
90 dakikadan fazla	6,00	527,06	6,50	495,56
Toplam	100,00	509,55	100,00	500,55

Tabloya göre, Matematik dersi ödevlerine 90 dakikadan fazla zaman ayıran Tekirdağ’daki öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının en yüksek olduğu görülmektedir ($\bar{X}=527,06$). Türkiye verilerine göre ise Matematik dersi ödevlerine 31-60 dakika zaman ayıran öğrencilerin Matematik dersi puan ortalamaları en yüksektir ($\bar{X}=506,19$).

3.2.1.10. Matematik Dersine Verilen Değer, Dersten Hoşlanma ve Derse İlişkin Öz- Yeterlik

Öğrencilerin Matematik dersine verdikleri değer, Matematik dersinden hoşlanma durumları ve Matematik dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.14’te yer almaktadır.

Tablo 3.2.14. Öğrencilerin Matematik dersine verdikleri değer, Matematik dersinden hoşlanma durumları ve Matematik dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

		Matematik dersine verilen değer	Matematik dersinden hoşlanma	Matematik dersine ilişkin öz yeterlik
Matematik başarı puanı	Tekirdağ	0,12	0,16	0,28
	Türkiye	0,09	0,14	0,26

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin Matematik testi puanları ile Matematik dersine verdikleri değer, Matematik dersinden hoşlanma durumları ve Matematik dersine ilişkin öz-yeterlikleri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ ve Türkiye verilerinin birbirine oldukça paralel olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin Matematik dersine verdikleri değer, Matematik dersinden hoşlanma durumları ve Matematik dersine ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Matematik testi başarı puanları az da olsa artabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.2.2. Matematik Başarısını Etkileyen Öğretmen Özellikleri

Öğrencilerin Matematik testinden elde edilen sonuçların, öğretmen anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.2.2.1. Öğretmenin Eğitim Düzeyi

Matematik öğretmenlerinin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.15'te yer almaktadır.

Tablo 3.2.15. Öğretmenlerin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları

Öğretmenin Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Ön Lisans	6,7	624,29	3,35	495,18
Lisans	86,7	515,30	93,15	499,30
Yüksek Lisans	6,7	451,34	3,50	499,71
Toplam	100	530,31	100,00	499,18

Tekirdağ verilerine göre ön lisans mezunu Matematik öğretmenlerinin öğrencilerine ait Matematik testi puan ortalaması en yüksektir ($\bar{X}=624,29$). Türkiye verilerine göre ise yüksek lisans mezunu Matematik öğretmenlerinin öğrencilerine ait Matematik testi puan ortalaması en yüksektir ($\bar{X}=499,71$).

3.2.2.2. Öğretmenlerin Genel Çalışma Süreleri ve Mevcut Okulda Çalışma Süresi

Matematik öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.16'da yer almaktadır.

Tablo 3.2.16. Matematik öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

		Öğretmenlerin Genel Çalışma Süresi	Öğretmenlerin Mevcut Okulda Süresi
Matematik başarı puanları	Tekirdağ	0,19	0,02
	Türkiye	0,30	0,20

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre Matematik öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğretmenlerin genel çalışma süreleri azaldıkça öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Tekirdağ verilerine göre Matematik öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki, Türkiye verilerine göre ise düşük düzeyde ve pozitif bir ilişki vardır. Bu durum, Matematik öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin Matematik testi başarı puanlarının az da olsa arttığı şeklinde açıklanabilir.

3.2.2.3.Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılım Durumları

Matematik öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumlarına yönelik analizden elde edilen Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.17’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.17. Matematik öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları

Mesleki Gelişim Etkinlikleri	Hiç	1-2	3-4	5+
	%	Gün	Gün	gün
Alanıyla ilgili konular	66,7	26,7	6,7	-
Eğitim/öğretim ile ilgili genel konular	20,0	40,0	13,3	26,7
Bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (Etkileşimli tahta kursu vb.)	13,3	20,0	26,7	40,0
Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi	60,0	13,3	13,3	13,3
Ölçme ve değerlendirme ile ilgili konular	60,0	20,0	6,7	13,3
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi	53,3	40,0	6,7	-
İdarecilik/yöneticilikle ilgili konular	93,3	6,7	-	-
Kişisel gelişimle ilgili konular	40,0	33,3	6,7	20,0

Matematik öğretmenlerinin hiç katılmadıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında idarecilik/yöneticilikle (%93,3) ve alanlarıyla ilgili konular (%66,7) , 1-2 gün süreyle katıldıkları etkinliklerin başında eğitim öğretim ile ilgili genel konular ve öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi ile ilgili konular (%40,0), 3-4 gün süreyle katıldıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması ile ilgili konular (% 26,7) ve 5 gün ve daha fazla süreyle katıldıkları etkinliklerin başında ise bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (%40,0) gelmektedir.

3.2.2.4.Mesleki gelişim indisi

Matematik öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.18’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.18. Matematik öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

Matematik başarı puanları	Mesleki Gelişim indisi	
	Tekirdağ	-0,04
Türkiye	0,10	

Tekirdağ verilerine göre Matematik öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde, Türkiye verilerine göre ise düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır.

3.2.2.5.Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Derslere İlişkin Görüşleri

Matematik öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşlerine ait Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.19'da yer almaktadır.

Tablo 3.2.19. Matematik öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşleri

	Hiç Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	%	%	%	%	%
Ders yüküm çok fazla	6,7	13,3	20,0	13,3	46,7
Ders öncesi hazırlık yaparım	0	0	0	46,7	53,3
Derse hazırlanmak için yeterli zamanım var	0	14,3	7,1	28,6	50,0
Öğrencilerle bire bir ilgilenmek için yeterli zamanım var	26,7	26,7	6,7	33,2	6,7
Ders programındaki değişikliklere ayak uydurabiliyorum.	0	13,3	6,7	33,3	46,7
Çok fazla ders dışı iş yüküm bulunmaktadır.	0	26,7	19,9	26,7	26,7

Tabloya göre Matematik öğretmenlerinden ders yükünün fazla olduğu düşünenler (%20,0), düşünmeyenlerin (%60,0) oranından daha azdır. Öğretmenlerin tamamı ders öncesi hazırlık yaptığını belirtmiştir (%100). Yine çoğunluğu, derse hazırlanmak için (%78,6), öğrencilerle birebir ilgilenmek için zamanı yeterli zamanı olmadığını (%53,4), ders programındaki değişikliklere ayak uydurabildiğini (%80,0) ve ders dışı iş yükü bulunduğunu (%53,4) belirtmişlerdir.

3.2.2.6.Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Ödevlerle İlgili Öğrencilere Geribildirimde Bulunma Durumları

Matematik öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumlarına ait Tekirdağ ve Türkiye sonuçları Tablo 3.2.20'de yer almaktadır.

Tablo 3.2.20. Matematik öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumları

	Her zaman ya da hemen hemen her zaman		Bazen		Hiç ya da neredeyse hiç	
	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)
Ödevleri kontrol ederim ve öğrencilere geri bildirimde bulunurum.	71,4	72	28,6	26	-	2
Öğrencilerin ödevlerini kendilerine kontrol ettiririm.	13,3	23	26,7	41	60,0	36
Ödevleri sınıfta tartışırım.	66,7	53	33,3	42	-	5
Ödevleri ders notlarına katkı sağlayacak şekilde kullanırım.	46,7	58	46,7	35	6,6	7
Öğrencilerin ödevlerini başka bir öğrenciye kontrol ettiririm.	26,7	22	20,0	37	53,3	41

Tekirdağ verilerine Matematik öğretmenlerinin hepsinin (%100) her zaman ya da bazen ödevleri kontrol ettiği ve öğrencilere geri bildirimde bulunduğu, ödevleri sınıfta öğrencilerle tartıştığı gözlenmektedir. Büyük çoğunluğunun ev ödevlerini her zaman ya da bazen öğrencilerin notlarına katkı sağlayacak şekilde kullandığı görülmektedir (%93,4). Ödevleri öğrencilerin kendilerine kontrol ettiren öğretmenler (%40,0) olduğu gibi başka öğrencilere kontrol ettiren öğretmenlerin de bulunduğu (%46,7) görülmektedir.

3.2.3. Matematik Başarısını Etkileyen Okul Özellikleri

Öğrencilerin Matematik testinden elde edilen sonuçların, okul anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.2.3.1. Okul Türü

Okulların türü ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.21’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.21. Okul türleri ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları

Okul Türü	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Genel Ort.	91,67	521,41	88,69	497,7
İmam Hatip Ort.	8,33	451,34	12,31	492,2
Toplam	100	515,57	100	496,2

Tabloya göre ABİDE uygulaması örneklemini, Türkiye bazında %88,69’unu, Tekirdağ bazında %91,67’sini genel ortaokullar ve Türkiye bazında %12,31’ini, Tekirdağ bazında %8,33’ünü imam hatip ortaokulları oluşturmaktadır. Tekirdağ’da bulunan genel ve imam hatip ortaokullarının Matematik testi puan ortalamalarının, Türkiye geneli Matematik testi puan ortalamaları ile eş değer olduğu görülmektedir.

3.2.3.2.Sekizinci Sınıf Ortalama Sınıf Mevcudu

Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.22’de yer almaktadır.

Tablo 3.2.22. Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları

Sınıf Mevcudu Ortalaması	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
25’ten az	25,1	497,29	28	496,3
25-30 arası	33,3	546,93	49	497,1
31-40 arası	33,3	500,64	18	493,6
41 ve daha fazlası	8,3	504,71	6	491,2
Toplam	100	515,57	100	495,9

Türkiye geneli Matematik testi puan ortalamaları dikkate alındığında sınıf mevcutlarına göre Matematik testi puan ortalamalarının birbirinden farklı olmadığı görülmektedir. Tekirdağ verilerine göre ise en yüksek Matematik testi puan ortalamasının sınıf mevcudu ortalaması 25-30 arasında olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =546,93). En düşük ortalamanın ise sınıf mevcudu ortalaması 25’ten az olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =497,29).

3.2.3.3.Okulda Kütüphane Olup Olmama Durumu

Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.23’te yer almaktadır.

Tablo 3.2.23. Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları

Okulda Kütüphane Var mı?	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Evet	100	521,41	29	496,5
Hayır	0	0	71	495,5
Toplam	100	521,41	100	495,8

Okullarda kütüphane bulunmasının Türkiye genelinde Matematik testi puan ortalamaları arasında fark yaratmadığı, Tekirdağ’da ise uygulamaya katılan tüm okullarda kütüphane bulunduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =521,41).

3.2.3.4.Okulun Bulunduğu Yer

Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.2.24’te yer almaktadır.

Tablo 3.2.24. Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları

Okulların Konumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Şehir merkezi	75,1	519,16	55,5	495,4
Merkez ilçe	8,3	558,41	6,6	501,0
Şehrin dışında mahalle	8,3	451,34	12,0	499,7
Kasaba-köy	8,3	504,71	25,9	494,2
Toplam	100	515,57	100	496,0

Okulların bulunduğu konum Türkiye genelinde Matematik testi puan ortalamaları arasında fark yaratmazken, Tekirdağ verilerine göre Matematik testi puan ortalaması en yüksek okulların merkez ilçe okulları olduğu görülmektedir ($\bar{X}=558,41$).

3.2.3.5. Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sayısı ve Okul Büyüklüğü

Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.25'te yer almaktadır.

Tablo 3.2.25. Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

		8.sınıftaki toplam öğrenci sayısı	Okuldaki toplam öğrenci sayısı
Matematik başarı puanları	Tekirdağ	0,19	-0,25
	Türkiye	0,15	0,14

Türkiye verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Tekirdağ verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ile öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki, okulların toplam öğrenci sayıları ile Matematik testi puan ortalamaları arasında ise negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Başka bir deyişle okuldaki tüm öğrencilerin sayısı arttıkça öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları az da olsa düşmektedir.

3.2.3.6. Öğrenci Kaynaklı ve Öğrenci Kaynaklı Olmayan Sorunlar

Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.2.26'da yer almaktadır.

Tablo 3.2.26. Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasındaki korelasyon

		Öğrenci kaynaklı sorunlar	Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar
Matematik başarı puanları	Tekirdağ	-0,34	-0,38
	Türkiye	-0,27	-0,39

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Matematik testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrenci kaynaklı sorunlar azaldıkça öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde, öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar azaldıkça öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

3.3.FEN BİLİMLERİ DERSİNE İLİŞKİN BULGULAR

Fen Bilimleri dersi için yeterli düzeyleri ve bu düzeylere karşılık gelen puanlar Tablo 3.3.1’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.1. Fen Bilimleri dersi yeterli düzeyleri ve düzeylere karşılık gelen puanlar

Yeterlilik Düzeyi	Puan Karşılığı
Temelaltı	326,72’den düşük
Temel	326,72dahil olmak üzere 437,80’e kadar
Orta	437,80 dahil olmak üzere 518,20’ye kadar
Ortaüstü	518,20 dahil olmak üzere 571,50’ye kadar
İleri	571,50 ve üzeri

Öğrencilerin Fen Bilimleri testi için temel düzeyde yer alabilmeleri için en az 326,72 puan almaları, ileri düzeyde yer alabilmeleri için en az 571,50 puan almaları gerektiği görülmektedir.

Fen Bilimleri testine ait yeterli düzeyleri ve tanımları Tablo 3.3.2’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.2. Fen Bilimleri testine ait yeterli düzeyleri ve tanımları

1. DÜZEY (TEMELALTI)

Öğrenciler, fenle ilgili bazı temel kavramların isimlerini bilir (Basit makineler, ölçüm aracı).
Kendi vücudu ile ilgili bazı olgular hakkında bilgi sahibidir (Model organ isimleri).
Bazı basit fiziksel olaylar hakkında bilgi sahibidir (Buzun erimesi, suyun kaynaması, gölün donması).
Basit doğa olaylarının isimlerini bilir (Kar, sel, deprem, yağmur).
Verilen basit grafik ve metinlerde yer alan bilgilerden (kavram, sayısal değer vb.) en az birini seçer.

2. DÜZEY (TEMEL)

Öğrenciler, fenle ilgili bazı temel kavramların tanımını yapabilir.
Temel fen kavramları ile ilgili bazı şema/model ve şekilleri birbirinden ayırt edebilir.
Basit verilerle sunulan bilgileri karşılaştırabilir.
Bazı basit fiziksel olayların neden ve sonuçlarından en az birini belirleyebilir.
İnsan vücudu ile ilgili çoğu organ adlarını bilir.
Çoğu basit fiziksel olayların isimlerini bilir.
Temel güvenlik uyarı levhalarını tanıyabilir.
Verilen bir durumdan yola çıkarak günlük yaşamdan örnek verebilir.

3. DÜZEY (ORTA)

Öğrenciler, fenle ilgili bazı temel kavramların tanımını ifade edebilir, bazılarının işleyişini veya görevlerini bilir (Sel, heyelan, elektriklenme ile ilgili temel şeyleri bilir).
İnsan vücudu ile ilgili çoğu organın işleyişini açıklayabilir. (Vücuttaki sistemlerde bulunan temel organların görevlerini bilir.)
Çoğu basit fiziksel olayların işleyişini açıklayabilir.
Doğa olaylarının çoğunun adını bazılarının da işleyişini bilir.
Doğa olaylarının işleyişindeki değişimleri yorumlayabilir.
Birbirine yakın bilgiler arasında karşılaştırma yapabilir.
Basit verilerle oluşturulmuş tablo ve grafikleri yorumlayabilir.

4. DÜZEY (ORTAÜSTÜ)

Öğrenciler, fenle ilgili anahtar kavramların tamamını tanımlar ve çoğunun işleyişi hakkında bilgi sahibidir (Örneğin, dolaşım nasıl gerçekleştiğini açıklar).

Bazı fen kavramlarını gündelik hayatta kullanabilir ve verilen araç gereçle deney yapabilir.

Günlük yaşamdaki bazı olgu ve doğa olaylarından elde ettiği kanıtları karşılaştırabilir (Sera etkisi-Karbon salınımı).

Fen kavramları arasında ilişki kurabilir (Canlıların çevre ile ilişkisi).

Günlük yaşamda karşılaştığı problemlerin farkına varır, problemle ilgili veri toplar ve problemi çözebilecek uygun öneriler sunabilir.

Karmaşık bilgiler arasından çıkarımda bulunabilir.

Basit verilerle tablo oluşturabilir ve bu tablonun grafiklerini çizebilir.

Verilen verileri analiz eder ve günlük hayattaki bir duruma uygulayabilir.

5. DÜZEY (İLERİ DÜZEY)

Bağımlı ve bağımsız değişkenleri belirleyerek fenle ilgili olgu ve olayları açıklayabilecek kontrollü deneyler tasarlayabilir.

Günlük yaşamda karşılaştığı problemlerin çözümü için deney tasarlayabilir.

Konuyla ilgili hipotezleri karşılaştırarak hipotezi test etmek için en uygun yöntemi belirler, sonuçları değerlendirerek yorumlayabilir.

Fen kavramları arasında farklı ilişkiler kurarak yeni çıkarımlarda bulunabilir.

Fen ile ilgili bilgi ve becerilerini kullanarak karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilir.

Karmaşık ve ayırt ediciliği zor verileri karşılaştırır ve değerlendirerek yorumlar.

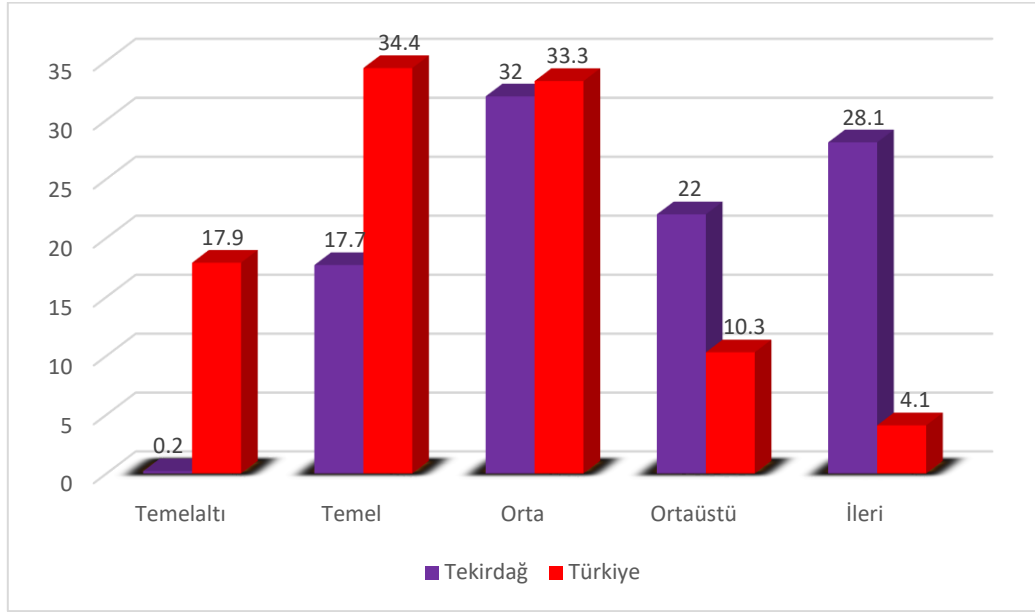
Karmaşık grafikleri çizebilir ve çizilmiş grafikleri yorumlayıp değerlendirebilir.

Tablo 3.3.3. Fen Bilimleri Testine Ait Yeterlik Düzeylerine Göre Öğrenci Dağılımları

Yeterlik Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Temel	1	0,2	6203	17,9
Temelaltı	73	17,7	11945	34,4
Orta	132	32,0	11544	33,3
Ortaüstü	91	22,0	3582	10,3
İleri	116	28,1	1419	4,1
Toplam	413	100,0	34693	100,0

Fen Bilimleri testi yeterlik düzeylerine öğrencilerin dağılımı Şekil 3.3.1’de yer almaktadır.

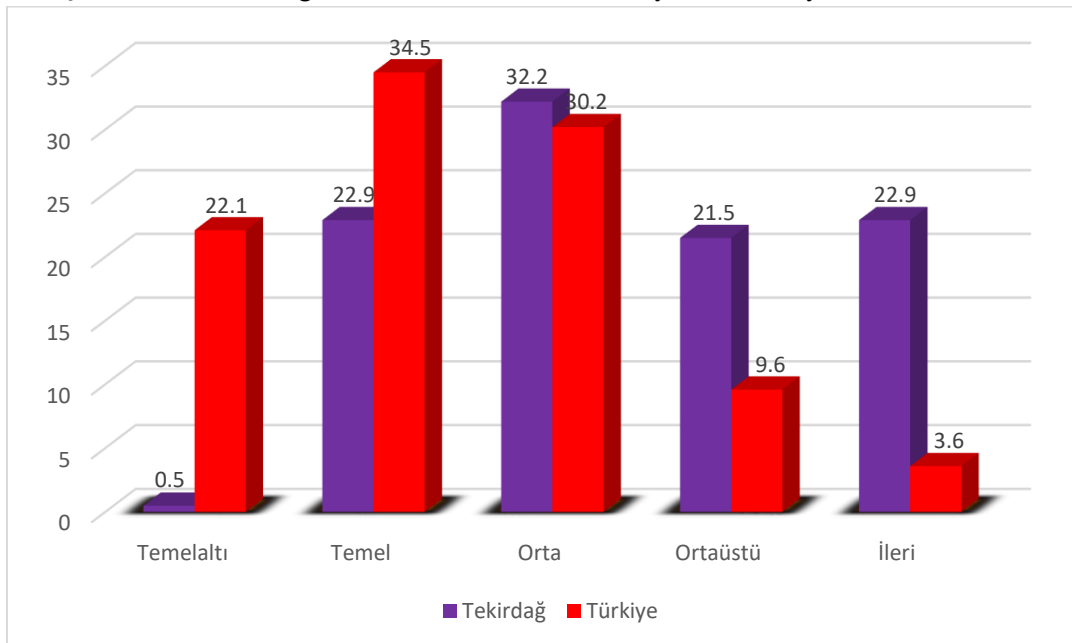
Şekil 3.3.1. Öğrencilerin Fen Bilimleri testi düzeylerine göre dağılımları

Öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, 0,2'sinin temelaltı (N= 1), %17,7'sinin temel (N=73), %32'sinin orta (N=132), %22'sinin ortaüstü (N=91) ve %28,1'inin ileri (N=116) düzeyde oldukları görülmektedir. Tekirdağ verileri ile Türkiye verileri karşılaştırıldığında ise Tekirdağ'ın ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinin Türkiye geneli ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinden yüksek olduğu görülmektedir. Temelaltı düzeyde bulunan öğrenci sayısı ise oldukça azdır.

Erkek öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.3.2'de yer almaktadır.

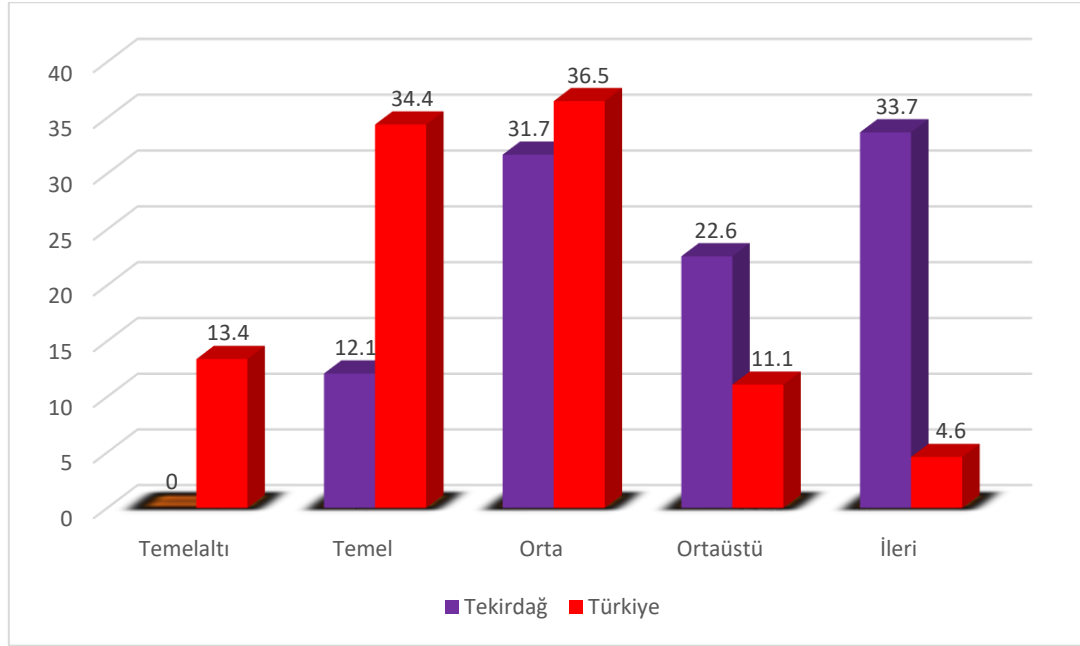
Şekil 3.3.2. Erkek öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri

Erkek öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, %0,5'inin temelaltı (N= 1), %22,9'unun temel (N=49), %32,2'sinin orta (N=69), %21,5'inin ortaüstü (N=46) ve %22,9'unun ileri (N= 49) düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan erkek öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

Kız öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.3.3'te yer almaktadır.

Şekil 3.3.3. Kız öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri

Kız öğrencilerin Fen Bilimleri testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, temelaltı düzeyde öğrenci bulunmadığı görülmektedir (N=0). Öğrencilerin %12,1'inin temel (N=24), %31,7'sinin orta (N=63), %22,6'sının ortaüstü (N=45) ve %33,7'sinin ileri (N=67) düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan kız öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

3.3.1.Fen Bilimleri Başarısını Etkileyen Öğrenci Özellikleri

Öğrencilerin Fen Bilimleri testinden elde edilen sonuçların, öğrenci anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.3.1.1.Anne Eğitim Düzeyi

Anne eğitim düzeyinin dağılımları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.4'te yer almaktadır.

Tablo 3.3.4. Anne eğitim düzeyi ve karşılaştırmalı Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Anne Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Okula hiç gitmedi ya da ilkokul terk	5,14	480,40	11,81	456,8
İlkokul mezunu	41,	511,38	44,65	492,3
Ortaokul mezunu	22,70	509,86	20,37	495,1
Lise mezunu	21,35	541,41	15,97	532,5
Ön lisans mezunu	0,54	555,37	1,29	564,2
Lisans mezunu	7,30	591,66	4,99	581,8
Yüksek lisans mezunu	1,35	545,33	0,73	561,5
Doktora mezunu	0,54	604,95	0,19	593,8
Toplam	100,00	522,92	100,00	492,3

Öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak anne eğitim düzeyine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, anneleri doktora mezunu olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=604,95$); Türkiye ($\bar{X}=593,8$)). Anne eğitim düzeyine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak annelerin eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin Fen Bilimleri başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.3.1.2.Sosyoekonomik Düzey

Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.5'te yer almaktadır.

Tablo 3.3.5. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Fen bilimleri başarı puanları	Sosyoekonomik düzey	
	Tekirdağ	Türkiye
	0,271	0,362

Türkiye verilerine göre öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu durum, öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Fen Bilimleri puanlarının da yükseldiği şeklinde açıklanabilir. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bir başka deyişle öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Fen Bilimleri puanlarının az da olsa yükseldiği söylenebilir.

3.3.1.3.Eğitim Hedefi

Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.6'da yer almaktadır.

Tablo 3.3.6. Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Eğitim Hedefi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Liseyi bitirmek	5,82	450,86	11,27	416,5
Yüksekokul bitirmek	8,47	484,84	5,04	456,3
Üniversiteyi bitirmek	62,17	518,52	56,95	497,3
Yüksek lisans ya da doktora yapmak	23,54	564,22	26,74	550,6
Toplam	100,00	522,49	100,00	500,4

Öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak eğitim hedeflerine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, yüksek lisans ya da doktora yapmayı hedefleyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =564,22); Türkiye ($\bar{X}$ =550,6)). En düşük ortalamanın ise liseyi bitirmek isteyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =450,86); Türkiye ($\bar{X}$ =416,5)). Öğrencilerin eğitim hedeflerine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak eğitim hedefi arttıkça öğrencilerin Fen Bilimleri başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.3.1.4.Evdeki Kitap Sayısı

Öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı ile Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.7'de yer almaktadır.

Tablo 3.3.7. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayıları ile Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Kitap Sayısı	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Hiç ya da çok az (0-5 kitap)	8,99	474,76	12,16	451,3
6-15 kitap	35,11	495,17	31,15	477,6
16-50 kitap	30,90	539,51	28,35	510,3
51-80 kitap	10,96	553,02	12,97	522,3
81 ve üzeri kitap	14,04	566,27	15,36	547,1
Toplam	100,00	523,36	100,00	500,2

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı arttıkça Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının arttığı görülmektedir. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayılarına göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir.

3.3.1.5.Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına Katılma Durumu

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.8'de yer almaktadır.

Tablo 3.3.8. Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılma Durumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Katılmadım	47,30	502,27	35,70	488,13
Yalnızca 1. dönem katıldım	11,31	502,62	11,95	482,02
Yalnızca 2. dönem katıldım	5,40	510,80	7,84	488,70
Her iki dönem de katıldım	35,99	553,83	44,52	516,56
Toplam	100,00	521,33	100,00	500,30

Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alındığında, öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, her iki dönem de kurslara katılan öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =553,83); Türkiye ($\bar{X}$ =516,56)). Genel olarak düzenli olarak devam edilen destekleme ve yetiştirme kurslarının Fen Bilimleri testi puan ortalamasının yükselmesine olumlu katkı sunduğu söylenebilir.

3.3.1.6.Okula Yönelik Tutum

Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.9’da yer almaktadır.

Tablo 3.3.9. Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Okula Yönelik Tutum		
Fen Bilimleri başarı puanları	Tekirdağ	-0,039
	Türkiye	0,011

Türkiye verilerine göre öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Fen Bilimleri testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki, Tekirdağ verilerine göre ise çok düşük düzeyde ve negatif bir ilişki vardır.

3.3.1.7.Aile İlgisi ve Aile Baskısı

Ailelerin öğrencilere gösterdiği ilgi ve uyguladığı baskı ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.10’da yer almaktadır.

Tablo 3.3.10. Ailelerin ilgisi ve baskısı ile Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Fen Bilimleri başarı puanları	Aile İlgisi		Aile baskısı
	Tekirdağ	0,054	-0,109
Türkiye	0,122	-0,128	

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre ailelerin öğrencilere ilgisi ile Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum aile ilgisi arttıkça öğrencilerin Fen Bilimleri puanlarının az da olsa yükselme eğilimi gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre aile baskısı ile Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum aile baskısı arttıkça öğrencilerin Fen Bilimleri puanları çok az da olsa düşme eğilimi göstermektedir şeklinde açıklanabilir.

3.3.1.8.Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumu

Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.11’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.11. Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Akran Zorbalığı		
Fen Bilimleri başarı puanları	Tekirdağ	-0,116
	Türkiye	0,116

Türkiye verilerine göre öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum akran zorbalığına maruz kalma durumu arttıkça Fen Bilimleri testi puanlarının az da olsa düştüğü şeklinde yorumlanabilir.

3.3.1.9.Öğrenci Görüşlerine Göre Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Öğrencilerin Ödev için Harcadıkları Süre

Öğrenci görüşlerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin ödev verme sıklığı, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.12’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.12. Öğrenci görüşlerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin ödev verme sıklığı

Ödev Verme Sıklığı	Tekirdağ	Türkiye
	Yüzde (%)	Yüzde (%)
Hiç	19,60	13,35
Haftada 1 ya da 2 kez	58,00	61,58
Haftada 3 ya da daha fazla	22,40	25,07
Toplam	100,00	100,00

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenciler en yüksek oranla Fen Bilimleri öğretmenlerinin haftada bir ya da iki kez ödev verdiklerini söylemişlerdir (Tekirdağ (%58,00); Türkiye (%61,58)). Tekirdağ verileri ile Türkiye verilerinin birbirine paralel olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.13’te yer almaktadır.

Tablo 3.3.13. Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Ödev Ayrılan Süre	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
15 dakika ya da daha az	30,55	512,32	22,43	489,90
16-30 dakika	35,25	528,11	35,66	504,80
31-60 dakika	23,76	527,54	29,06	503,18
61-90 dakika	7,05	526,16	8,13	498,08
90 dakikadan fazla	3,39	497,78	4,72	493,02
Toplam	100,00	521,98	100,00	500,19

Tekirdağ ve Türkiye verilerine, Fen Bilimleri dersi ödevlerine 16-30 dakika zaman ayıran öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının en yüksek olduğu görülmektedir (Tekirdağ $\bar{X}$ =528,11); Türkiye ($\bar{X}$ =504,80)).

3.3.1.10.Fen Bilimleri Dersine Verilen Değer, Dersten Hoşlanma ve Derse İlişkin Öz- Yeterlik

Öğrencilerin Fen Bilimleri dersine verdikleri değer, Fen Bilimleri dersinden hoşlanma durumları ve Fen Bilimleri dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.14’te yer almaktadır.

Tablo 3.3.14. Öğrencilerin Fen Bilimleri dersine verdikleri değer, Fen Bilimleri dersinden hoşlanma durumları ve Fen Bilimleri dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Fen Bilimleri başarı puanı	Tekirdağ	Fen Bilimleri dersine verilen değer	Fen Bilimleri dersinden hoşlanma	Fen Bilimleri dersine ilişkin öz yeterlik
		Türkiye		
		0,16	0,16	0,17
		0,09	0,14	0,21

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları ile Fen Bilimleri dersine verdikleri değer, Fen Bilimleri dersinden hoşlanma durumları ve Fen Bilimleri dersine ilişkin öz-yeterlikleri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Türkiye verileri dikkate alındığında öğrencilerin Fen Bilimleri dersine verdikleri değer, Fen Bilimleri dersinden hoşlanma durumları ve Fen Bilimleri dersine ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Fen Bilimleri testi başarı puanları az da olsa artabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.3.1.11.Fen Bilimleri Dersinde Laboratuvarı Kullanımı

Öğrencilerin Fen Bilimleri dersinde laboratuvar kullanımı ile Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ verileri Tablo 3.3.15'te yer almaktadır.

Tablo 3.3.15. Fen Bilimleri dersinde laboratuvar kullanımı ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Laboratuvar Kullanımı	Tekirdağ	
	Yüzde (%)	Ort.
Hiç	35,5	499,99
Dönemde 1-2 kez	17,9	550,18
Ayda 1-2 kez	23,1	539,54
Haftada 1-2 kez	23,5	512,70
Toplam	100	521,12

Tekirdağ verilerine göre dönemde 1-2 kez Fen Bilimleri dersinde laboratuvar kullandıklarını belirten öğrencilerin Fen Bilimleri testine ait puan ortalamaları en yüksek ($\bar{X}=550,18$), hiç laboratuvar kullanmadıklarını belirten öğrencilerin puan ortalamaları ise en düşüktür($\bar{X}=499,99$).

3.3.2.Fen Bilimleri Başarısını Etkileyen Öğretmen Özellikleri

Öğrencilerin Fen Bilimleri testinden elde edilen sonuçların, öğretmen anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.3.2.1.Öğretmenin Eğitim Düzeyi

Fen Bilimleri öğretmenlerinin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.16'da yer almaktadır.

Tablo 3.3.16. Öğretmenlerin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Öğretmenin Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Ön Lisans	6,67	508,80	3	504,67
Lisans	86,66	534,06	93,4	500,07
Yüksek Lisans	6,67	462,71	3,6	499,42
Toplam	100	527,62	100	500,19

Türkiye verilerine göre ön lisans mezunu Fen Bilimleri öğretmenlerinin öğrencilerine ait Fen Bilimleri testi puan ortalaması ($\bar{X}=504,67$), Tekirdağ verilerine göre ise lisans mezunu Fen Bilimleri öğretmenlerinin öğrencilerine ait Fen Bilimleri testi puan ortalaması ($\bar{X}=504,67$) en yüksektir.

3.3.2.2.Öğretmenlerin Genel Çalışma Süreleri ve Mevcut Okulda Çalışma Süresi

Fen Bilimleri öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.17’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.17. Fen Bilimleri öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Fen Bilimleri başarı puanları	Öğretmenlerin Genel Çalışma Süresi		Öğretmenlerin Mevcut Okulda Süresi
	Tekirdağ	0,00	0,15
	Türkiye	0,25	0,18

Türkiye verilerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında bir ilişki yoktur.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin Fen Bilimleri testi başarı puanlarının az da olsa arttığı şeklinde açıklanabilir.

3.3.2.3.Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılım Durumları

Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumlarına yönelik analizden elde edilen Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.18’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.18. Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları

Mesleki Gelişim Etkinlikleri	Hiç	1-2 Gün	3-4 Gün	5+ gün
	%	%	%	%
Alanıyla ilgili konular	46,1	38,5	7,7	7,7
Eğitim/öğretim ile ilgili genel konular	15,4	38,5	30,7	15,4
Bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (Etkileşimli tahta kursu vb.)	38,5	30,7	7,7	23,1
Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi	61,5	23,1	15,4	-
Ölçme ve değerlendirme ile ilgili konular	57,2	28,6	7,1	7,1
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi	64,3	28,6	-	7,1
İdarecilik/yöneticilikle ilgili konular	85,8	7,1	7,1	-
Kişisel gelişimle ilgili konular	42,8	57,2	-	-

Fen Bilimleri öğretmenlerinin hiç katılmadıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında, idarecilik/yöneticilikle ilgili konular (%85,8), 1-2 gün süreyle katıldıkları etkinliklerin başında kişisel gelişim ile ilgili konular (%57,2), 3-4 gün süreyle katıldıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında eğitim öğretim ile ilgili genel konular (%30,7) ve 5 gün ve daha fazla süreyle katıldıkları etkinliklerin başında ise bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması ile ilgili konular (%23,1) gelmektedir.

3.3.2.4.Mesleki Gelişim İndisi

Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.19’da yer almaktadır.

Tablo 3.3.19. Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

		Mesleki Gelişim indisi
Fen Bilimleri başarı puanları	Tekirdağ	0,14
	Türkiye	0,11

Tekirdağ verilerine göre ve Türkiye verilerine göre ise Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim faaliyetlerine katılma sıklığı arttıkça öğrencilerin Fen Bilimleri testi başarı puanlarının az da olsa arttığı şeklinde açıklanabilir.

3.3.2.5.Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Derslere İlişkin Görüşleri

Fen Bilimleri öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşlerine ait Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.20’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.20. Fen Bilimleri öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşleri

	Hiç Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	%	%	%	%	%
Ders yüküm çok fazla	33,3	-	16,7	41,7	8,3
Ders öncesi hazırlık yaparım	-	-	-	25,0	75,0
Derse hazırlanmak için yeterli zamanım var	-	8,3	16,7	41,7	33,3
Öğrencilerle bire bir ilgilenmek için yeterli zamanım var	25,0	25,0	8,3	33,3	8,3
Ders programındaki değişikliklere ayak uydurabiliyorum.	-	8,3	8,3	25,0	58,3
Çok fazla ders dışı iş yüküm bulunmaktadır.	25,0	8,3	8,3	41,7	16,7

Tabloya göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin çoğunluğu ders yükünün fazla olduğunu düşünmektedir (%50,0). Öğretmenlerin tamamı ders öncesi hazırlık yaptığını belirtmiştir (%100). Yine çoğunluğu, derse hazırlanmak için yeterli zamanı olduğunu (%75,0), öğrencilerle birebir ilgilenmek için yeterli zamanı olmadığını (%50,0), ders programındaki değişikliklere ayak uydurabildiğini (%83,3) ve ders dışı iş yükünün bulunmadığını (%58,4) belirtmişlerdir.

3.3.2.6.Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Ödevlerle İlgili Öğrencilere Geribildirimde Bulunma Durumları

Fen Bilimleri öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumlarına ait Tekirdağ ve Türkiye sonuçları Tablo 3.3.21’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.21. Fen Bilimleri öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumları

	Her zaman ya da hemen hemen her zaman		Bazen		Hiç ya da neredeyse hiç	
	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)
Ödevleri kontrol ederim ve öğrencilere geri bildirimde bulunurum.	61,5	76	38,5	23	-	1
Öğrencilerin ödevlerini kendilerine kontrol ettiririm.	7,7	19	69,2	42	23,1	39
Ödevleri sınıfta tartışırım.	46,2	54	53,8	43	-	3
Ödevleri ders notlarına katkı sağlayacak şekilde kullanırım.	61,5	60	38,5	34	-	6
Öğrencilerin ödevlerini başka bir öğrenciye kontrol ettiririm.	15,3	20	46,2	37	38,5	43

Tekirdağ verilerine göre Fen Bilimleri öğretmenlerinin hepsinin (%100) her zaman ya da bazen ödevleri kontrol ettiği ve öğrencilere geri bildirimde bulunduğu, ödevleri sınıfta öğrencilerle tartıştığı ve ev ödevlerini öğrencilerin notlarına katkı sağlayacak şekilde kullandığı gözlenmektedir. Ödevleri öğrencilerin kendilerine kontrol ettiren öğretmenler (%76,9) olduğu gibi başka öğrencilere kontrol ettiren öğretmenlerin de olduğu (%61,5) görülmektedir.

3.3.3.Fen Bilimleri Başarısını Etkileyen Okul Özellikleri

Öğrencilerin Fen Bilimleri testinden elde edilen sonuçların, okul anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.3.3.1.Okul Türü

Okulların türü ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.22’de yer almaktadır.

Tablo 3.3.22. Okul türleri ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Okul Türü	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Genel Ort.	91,67	533,22	88,69	498,9
İmam Hatip Ort.	8,33	453,96	12,31	495,9
Toplam	100	526,61	100	497,8

Tabloya göre ABİDE uygulaması örnekleminin, Türkiye bazında %88,69’unu, Tekirdağ bazında %91,67’sini genel ortaokullar ve Türkiye bazında %12,31’ini, Tekirdağ bazında %8,33’ünü imam hatip ortaokulları oluşturmaktadır.

3.3.3.2.Sekizinci Sınıf Ortalama Sınıf Mevcudu

Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.23’te yer almaktadır.

Tablo 3.3.23. Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Sınıf Mevcudu Ortalaması	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
25'ten az	25,1	507,51	28	497,1
25-30 arası	33,3	565,51	49	495,9
31-40 arası	33,3	507,50	18	495,1
41 ve daha fazlası	8,3	504,78	6	488,5
Toplam	100	526,61	100	495,7

Türkiye geneli Fen Bilimleri testi puan ortalamaları dikkate alındığında sınıf mevcutlarına göre Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının birbirinden farklı olmadığı görülmektedir. Tekirdağ verilerine göre ise en yüksek Fen Bilimleri testi puan ortalamasının sınıf mevcudu ortalaması 25-30 arasında olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=565,51$). En düşük ortalamanın ise sınıf mevcudu ortalaması 41 ve daha fazla olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=504,78$).

3.3.3.3.Fen Bilimleri Laboratuvarı Olup Olmama Durumu

Okulların Fen Bilimleri laboratuvarına sahip olup olmama durumlarına göre, öğrencilerin ortalama Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.24'te verilmiştir.

Tablo 3.3.24. Okullarda Fen Bilimleri laboratuvarı bulunma durumu ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Okulda Laboratuvar Var mı?	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Evet	100	536,77	66	497,6
Hayır	0	0	34	494,6
Toplam	100	536,77	100	496,6

Okullarda Fen Bilimleri laboratuvarı bulunmasının, Türkiye genelinde Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında fark yaratmadığı, Tekirdağ'da ise uygulamaya katılan tüm okullarda Fen Bilimleri laboratuvarı bulunduğu görülmektedir ($\bar{X}=536,77$).

Okulda Kütüphane Olup Olmama Durumu

Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.25'te yer almaktadır.

Tablo 3.3.25. Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Okulda Kütüphane Var mı?	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Evet	100	526,61	29	496,4
Hayır	0	0	71	496,0
Toplam	100	526,61	100	496,1

Okullarda kütüphane bulunmasının, Türkiye genelinde Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında fark yaratmadığı, Tekirdağ'da ise uygulamaya katılan tüm okullarda kütüphane bulunduğu görülmektedir ($\bar{X}=526,61$).

3.3.3.4.Okulun Bulunduğu Yer

Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.3.26'da yer almaktadır.

Tablo 3.3.26. Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları

Okulların Konumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Şehir merkezi	75,1	530,00	55,5	495,9
Merkez ilçe	8,3	590,52	6,6	499,0
Şehrin dışında mahalle	8,3	453,96	12,0	500,1
Kasaba-köy	8,3	504,78	25,9	492,8
Toplam	100	526,61	100	495,8

Okulların bulunduğu konum Türkiye genelinde Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında fark yaratmazken, Tekirdağ verilerine göre Fen Bilimleri testi puan ortalaması en yüksek okulların merkez ilçe okulları olduğu görülmektedir ($\bar{X}=590,52$).

3.3.3.5.Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sayısı ve Okul Büyüklüğü

Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.27'de yer almaktadır.

Tablo 3.3.27. Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

Fen bilimleri başarı puanları	8.sınıftaki toplam öğrenci sayısı		Okuldaki toplam öğrenci sayısı
	Tekirdağ	Türkiye	
		-0,24	0,30
		0,11	0,10

Türkiye verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır.

Tekirdağ verilerine göre ise okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki, okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Bir başka deyişle sekizinci sınıftaki öğrenci sayıları azaldıkça öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları az da olsa artmaktadır, okuldaki toplam öğrenci sayısı arttıkça Fen Bilimleri testi puan ortalamaları az da olsa artmaktadır denilebilir.

3.3.3.6.Öğrenci Kaynaklı ve Öğrenci Kaynaklı Olmayan Sorunlar

Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.3.28'de yer almaktadır.

Tablo 3.3.28. Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasındaki korelasyon

		Öğrenci kaynaklı sorunlar	Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar
Fen Bilimleri başarı puanları	Tekirdağ	-0,26	-0,30
	Türkiye	-0,30	-0,37

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Fen Bilimleri testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar azaldıkça öğrencilerin Fen Bilimleri testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

3.4.SOSYAL BİLGİLER DERSİNE İLİŞKİN BULGULAR

Sosyal Bilgiler Dersi Yeterlik Düzeyleri ve Puan Karşılıkları

Sosyal Bilgiler dersi için yeterlik düzeyleri ve bu düzeylere karşılık gelen puanlar Tablo 3.4.1’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.1. Sosyal Bilgiler dersi yeterlik düzeyleri ve düzeylere karşılık gelen puanlar

Yeterlilik Düzeyi	Puan Karşılığı
Temelaltı	271,69’dan düşük
Temel	271,69 dahil olmak üzere 329,18’e kadar
Orta	329,18 dahil olmak üzere 475,69’a kadar
Ortaüstü	475,69 dahil olmak üzere 535,34’e kadar
İleri	535,34 ve üzeri

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi için temel düzeyde yer alabilmeleri için en az 271,69 puan almaları, ileri düzeyde yer alabilmeleri için en az 535,34 puan almaları gerektiği görülmektedir.

Sosyal Bilgiler testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları Tablo 3.4.2’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.2. Sosyal Bilgiler testine ait yeterlik düzeyleri ve tanımları

1. DÜZEY (TEMELALTI)

- Sosyal bilgilerle ilgili bazı temel kavramları bilir.
- Basit düzeyde bilgiyi açık bir şekilde vermek amacıyla yazılan yazılardan bilgiye doğrudan ulaşır.
- Olgu ve görüşleri ayırt edebilir.
- Basılı ve görsel kaynakları bilgi edinme sürecinde kullanabilir ve basit düzeyde yorumlayabilir.
- Doğal, beşeri ve tarihsel olayların zamanlarını ayırt edebilir (geçmiş, şimdiki, gelecek).
- Harita, tablo, grafik, diyagram, zaman şeridi vb. üzerinde verilenleri doğrudan okuyabilir.
- Temel hak, sorumluluk ve özgürlüklerinden bazılarını bilir.
- Sosyal katılımın gerekli olduğu durumları bilir.

2. DÜZEY (TEMEL)

- Görsel, sayısal ve sözel türdeki bilgilerin taşıdığı anlamı ortaya çıkarabilir.
- Olay ve olguları açıklamak için görsel, sayısal, metne dayalı kanıtları tespit edebilir.
- Sayısal verilerle basit düzeyde sunulan bilgileri anlamlandırabilir.
- Kalıp yargıları fark edebilir.
- Nesne, olay, olgu ve kavramları sınıflandırabilir.
- Var olan/sunulan bir problemi fark edebilir.
- Tehlike ve risk durumunda ne yapılması gerektiğine karar verebilir.
- Temel hak ve özgürlüklerini kullanabilir, sorumluluklarını yerine getirebilir.
- Sosyal katılımın gerekli olduğu durumları belirleyebilir.

3. DÜZEY (ORTA)

- Olay, olgu ve görüşleri açıklamak için planlı gözlem yapabilir.
- Olay, olguları açıklayacak kanıtları kullanır.
- Elde ettiği veya verilen bilgileri işe yarar şekilde düzenleyebilir ve kullanabilir.
- Harita, tablo, grafik, diyagram, zaman şeridinde verilenleri yorumlayabilir, mekân algılayabilir.
- Kronolojik sıralama yapabilir.
- İki farklı olay, olgu veya görüşler arasında bağ kurabilir, ilişkilendirebilir.
- Sebep sonuç ilişkisi kurabilir.

4. DÜZEY (ORTAÜSTÜ)

- Harita, tablo, grafik, diyagram, zaman şeridinde verilenlerden yararlanarak çıkarımlar yapabilir.
- Olay, olgu ve görüşlerin benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırarak sonuca varabilir.
- Zamanla oluşan süreklilik ve değişimi fark edebilir.
- Birinci ve ikinci elden kanıtları karşılaştırabilir.
- Verilen bir olay, olgu veya görüşe ilişkin iletişim becerilerini (empati, sosyal uyum, birlikte yaşam, çatışma çözümü vb) veya hak ve sorumlulukları gözeterek çözüm üretebilir.

5. DÜZEY (İLERİ DÜZEY)

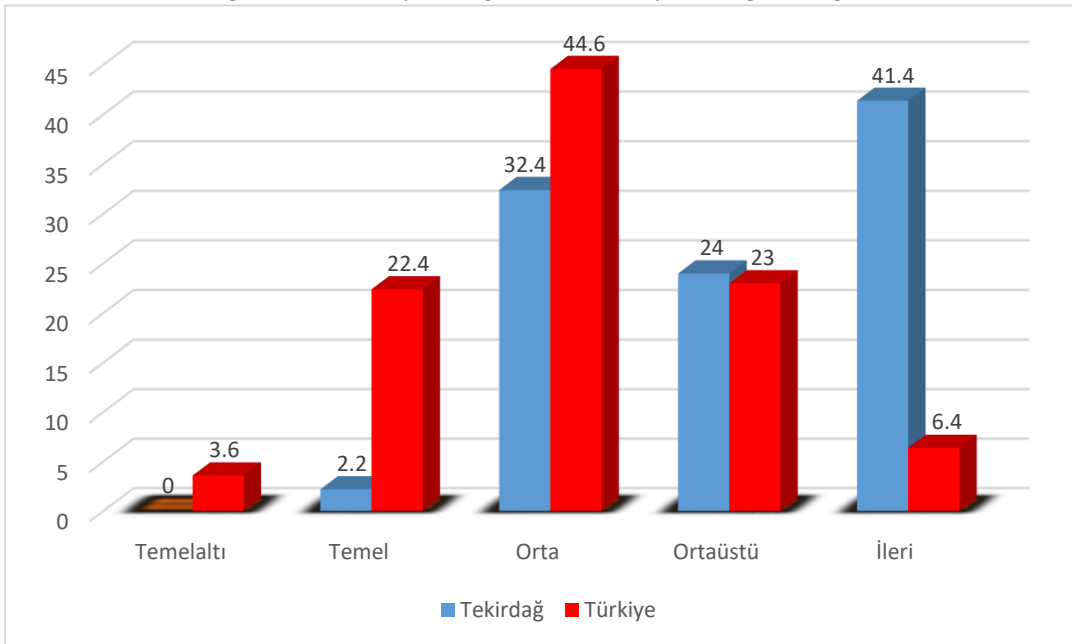
- Birden fazla materyalden (harita, tablo, grafik, zaman şeridi vb.) yararlanarak sonuçlar çıkarabilir.
- Sunulan bilgileri organize ederek grafik, şekil şema, zaman şeridi vb. oluşturabilir.
- Tarihsel, güncel vb. olaylara/gelişmelere alternatif yorumlar yapabilir.
- Gerekli bileşenleri ve kanıtları kullanarak çıkarımda bulunabilir.
- Olay, olgu görüş vb. hakkındaki verilenleri belirli ölçüt veya ölçütler takımı kullanarak yargılayabilir, karar verebilir.
- Daha önce aralarında ilişki kurulmamış olay, olgu, düşünceler vb. arasında ilişki kurarak yeni önermelerde bulunabilir.

Tablo 3.4.3. Sosyal Bilgiler Testine Ait Yeterlik Düzeylerine Göre Öğrenci Dağılımları

Yeterlik Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Sayı	Yüzde (%)	Sayı	Yüzde (%)
Temelaltı	0	0	1244	3,6
Temel	9	2,2	7779	22,4
Orta	134	32,4	15478	44,6
Ortaüstü	99	24	7979	23,0
İleri	171	41,4	2220	6,4
Toplam	413	100,0	34700	100,0

Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeylerine öğrencilerin dağılımı Şekil 3.4.1’de yer almaktadır.

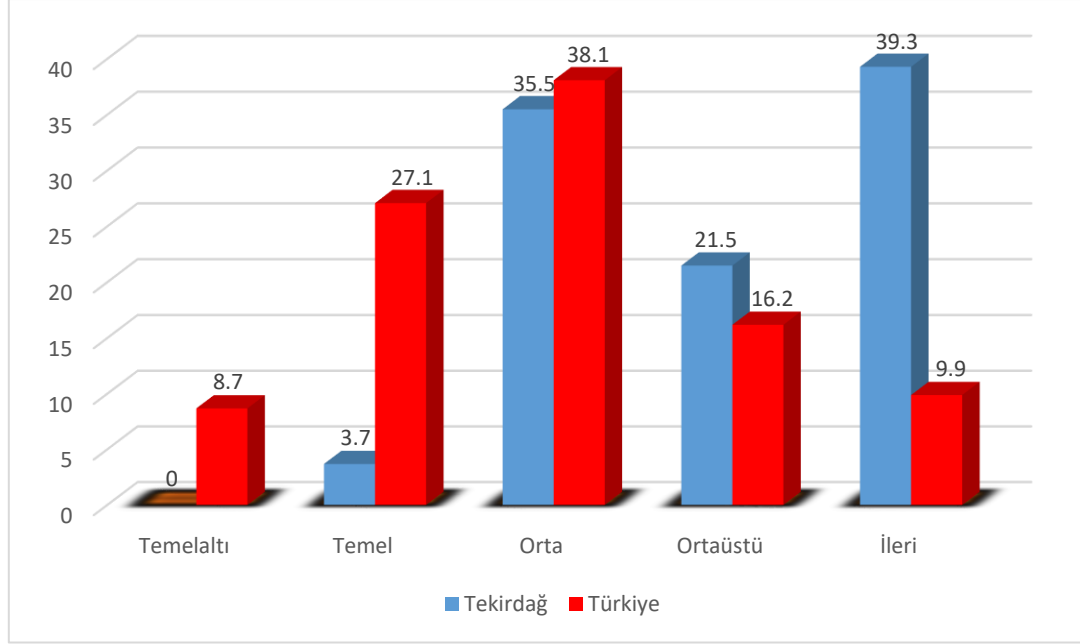
Şekil 3.4.1. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi düzeylerine göre dağılımları

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, temelaltı düzeyde hiç öğrenci bulunmadığı görülmektedir(N=0).Öğrencilerin %2,2'sinin temel (N=9), %32,4'ünün orta (N=134), %24'ünün ortaüstü (N=99) ve %41,4'ünün ileri düzeyde oldukları görülmektedir (N=171). Tekirdağ verileri ile Türkiye verileri karşılaştırıldığında ise Tekirdağ'ın ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinin Türkiye geneli ileri yeterlik düzeylerine dağılan öğrenci yüzdesinden yüksek olduğu görülmektedir. Temelaltı düzeyde hiç öğrencinin olmaması, ileri düzeyde yer alan öğrenci sayısının oldukça yüksek olması dikkat çekicidir.

Erkek öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.4.2'de yer almaktadır.

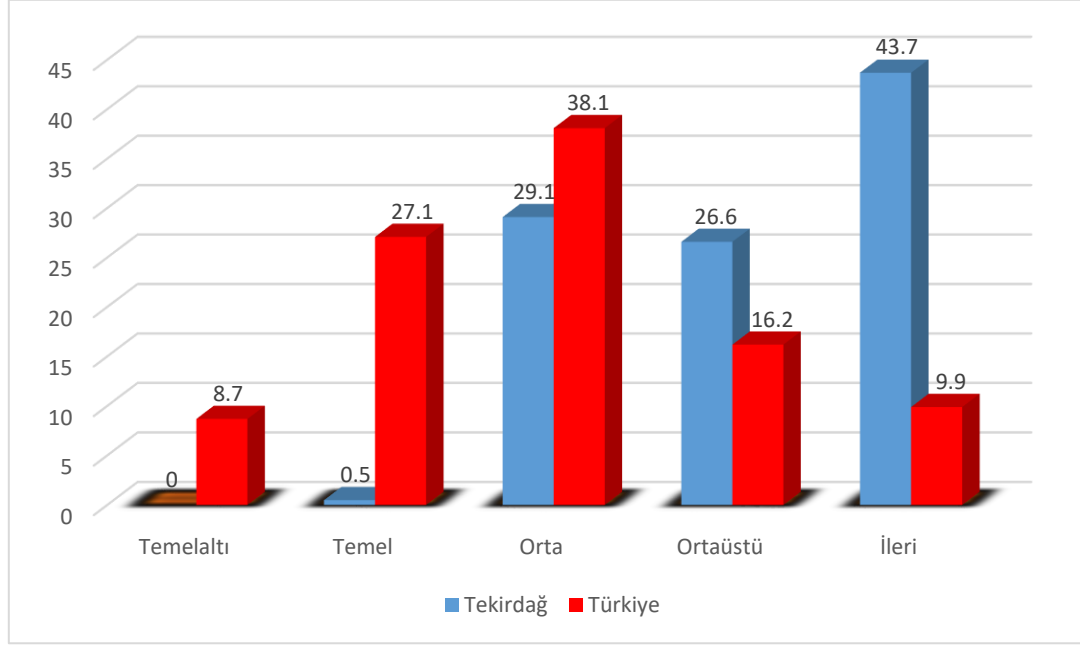
Şekil 3.4.2. Erkek öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri

Erkek öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, temelaltı düzeyde öğrenci bulunmadığı görülmektedir. Öğrencilerin %3,7'sinin temel, %35,5'inin orta, %21,5'inin ortaüstü ve %39,3'ünün ileri düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan erkek öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir.

Kız öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri dağılımları Şekil 3.4.3'te yer almaktadır.

Şekil 3.4.3. Kız öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri

Kız öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi yeterlik düzeyleri Tekirdağ bazında incelendiğinde, temelaltı düzeyde öğrenci bulunmadığı görülmektedir. %0,5'inin temel, %29,1'inin orta, %26,6'sının ortaüstü ve %43,7'sinin ileri düzeyde oldukları görülmektedir. Ortaüstü ve ileri yeterlik düzeylerine dağılan kız öğrencilerin yüzdeleri, Tekirdağ ile Türkiye bazında karşılaştırıldığında, Tekirdağ yüzdelerinin Türkiye yüzdelerinden yüksek olduğu görülmektedir. Temel ve temelaltı düzeyde neredeyse hiç öğrencinin olmaması, ileri düzeyde yer alan öğrenci sayısının oldukça yüksek olması dikkat çekicidir.

3.4.1.Sosyal Bilgiler Başarısını Etkileyen Öğrenci Özellikleri

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testinden elde edilen sonuçların, öğrenci anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.4.1.1.Anne Eğitim Düzeyi

Anne eğitim düzeyinin dağılımları ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.4'te yer almaktadır.

Tablo 3.4.4. Anne eğitim düzeyi ve karşılaştırmalı Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Anne Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Okula hiç gitmedi ya da ilkokul terk	5,14	461,06	11,81	458,2
İlkokul mezunu	41,08	501,38	44,65	492,6
Ortaokul mezunu	22,70	508,38	20,37	496,7
Lise mezunu	21,35	535,83	15,97	531,3
Ön lisans mezunu	0,54	536,87	1,29	563,4
Lisans mezunu	7,30	579,67	4,99	580,0
Yüksek lisans mezunu	1,35	519,66	0,73	564,4
Doktora mezunu	0,54	580,94	0,19	576,0
Toplam	100,00	514,84	100,00	500,5

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak anne eğitim düzeyine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, Tekirdağ için anneleri doktora mezunu olan öğrencilere ($\bar{X}=580,94$); Türkiye için anneleri lisans mezunu olan öğrencilere ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}=580,0$). Anne eğitim düzeyine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak annelerin eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin Sosyal Bilgiler başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.4.1.2.Sosyoekonomik Düzey

Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.5'te yer almaktadır.

Tablo 3.4.5. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları	Sosyoekonomik düzey	
	Tekirdağ	0,235
Türkiye	0,356	

Türkiye verilerine göre öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı, orta düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu durum, öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Sosyal Bilgiler puanlarının da yükseldiği şeklinde açıklanabilir. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bir başka deyişle öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri yükseldikçe Sosyal Bilgiler puanlarının az da olsa yükseldiği söylenebilir.

3.4.1.3.Eğitim Hedefi

Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.6'da yer almaktadır.

Tablo 3.4.6. Öğrencilerin eğitim hedefleri ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Eğitim Hedefi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Liseyi bitirmek	5,82	399,36	11,27	412,6
Yüksekokul bitirmek	8,47	465,01	5,04	457,7
Üniversiteyi bitirmek	62,17	514,21	56,95	498,4
Yüksek lisans ya da doktora yapmak	23,54	559,50	26,74	550,8
Toplam	100,00	514,02	100,00	500,6

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları, Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alınarak eğitim hedeflerine göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, yüksek lisans ya da doktora yapmayı hedefleyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}=559,50$); Türkiye ($\bar{X}=550,8$)). En düşük ortalamanın ise liseyi bitirmek isteyen öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}=399,36$); Türkiye ($\bar{X}=412,6$)). Öğrencilerin eğitim hedeflerine göre, Tekirdağ'daki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir. Genel olarak eğitim hedefi arttıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler başarı puanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

3.4.1.4.Evdeki Kitap Sayısı

Öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.7’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.7. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayıları ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Kitap Sayısı	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Hiç ya da çok az (0-5 kitap)	8,99	464,88	12,16	452,3
6-15 kitap	35,11	486,38	31,15	476,3
16-50 kitap	30,90	528,70	28,35	511,4
51-80 kitap	10,96	541,21	12,97	524,5
81 ve üzeri kitap	14,04	568,02	15,36	547,7
Toplam	100,00	515,00	100,00	500,5

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin evlerinde bulunan kitap sayısı arttıkça Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının arttığı görülmektedir. Öğrencilerin evlerindeki kitap sayılarına göre, Tekirdağ’daki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları ile Türkiye genelindeki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları paralellik göstermektedir.

3.4.1.5.Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarına Katılma Durumu

Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.8’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.8. Öğrencilerin destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumları ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Katılım Durumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Katılmadım	36,69	492,25	37,63	498,4
Yalnızca 1. dönem katıldım	15,35	510,61	11,65	483,79
Yalnızca 2. dönem katıldım	10,55	527,17	7,61	487,68
Her iki dönem de katıldım	37,41	546,56	43,10	516,98
Toplam	100,00	514,55	100,00	500,64

Tekirdağ ve Türkiye verileri dikkate alındığında, öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları destekleme ve yetiştirme kurslarına katılma durumlarına göre incelendiğinde, en yüksek ortalamanın, her iki dönem de kurslara katılan öğrencilere ait olduğu görülmektedir (Tekirdağ ($\bar{X}$ =546,56); Türkiye ($\bar{X}$ =516,98)). Genel olarak düzenli olarak devam edilen destekleme ve yetiştirme kurslarının Sosyal Bilgiler testi puan ortalamasının yükselmesine olumlu katkı sunduğu söylenebilir.

3.4.1.6.Okula Yönelik Tutum

Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.9’da yer almaktadır.

Tablo 3.4.9. Öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları	Okula Yönelik Tutum	
	Tekirdağ	-0,015
Türkiye	0,000	

Tekirdağ verilerine göre öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve negatif yönlü bir ilişki vardır. Türkiye verilerine göre öğrencilerin okula yönelik tutumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında herhangi bir ilişki yoktur.

3.4.1.7. Aile İlgisi ve Aile Baskısı

Ailelerin öğrencilere gösterdiği ilgi ve uyguladığı baskı ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.10’da yer almaktadır.

Tablo 3.4.10. Ailelerin ilgisi ve baskısı ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları	Aile İlgisi		Aile baskısı
	Tekirdağ	0,124	-0,131
Türkiye	0,130	-0,111	

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre ailelerin öğrencilere ilgisi ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum aile ilgisi arttıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler puanlarının az da olsa yükselme eğilimi gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Aile ilgisi, Tekirdağ’daki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanlarını Türkiye genelindeki öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanlarına göre daha olumlu şekilde etkilemektedir.

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre aile baskısı ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum aile baskısı arttıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler puanları çok az da olsa düşme eğilimi göstermektedir şeklinde açıklanabilir.

3.4.1.8. Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumu

Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.11’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.11. Öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma durumları ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları	Akran Zorbalığı	
	Tekirdağ	-0,144
Türkiye	0,118	

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları ile akran zorbalığına maruz kalmaları arasında çok düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrencilerin öğrenciler üzerindeki akran zorbalığı arttıkça Sosyal Bilgiler testi puanları az da olsa azalabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.4.1.9.Öğrenci Görüşlerine Göre Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Öğrencilerin Ödev için Harcadıkları Süre

Öğrenci görüşlerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ödev verme sıklığı, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.12’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.12. Öğrenci görüşlerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ödev verme sıklığı

Ödev Verme Sıklığı	Tekirdağ	Türkiye
	Yüzde (%)	Yüzde (%)
Hiç	25,94	22,23
Haftada 1 ya da 2 kez	50,80	57,57
Haftada 3 ya da daha fazla	23,26	20,19
Toplam	100,00	100,00

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenciler en yüksek oranla Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin haftada bir ya da iki kez ödev verdiklerini söylemişlerdir (Tekirdağ (%50,80); Türkiye (%57,57)). Tekirdağ verileri ile Türkiye verilerinin birbirine paralel olduğu görülmektedir. Hiç ödev vermeyen Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sayısının Tekirdağ’da (%25,94) oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.13’te yer almaktadır.

Tablo 3.4.13. Öğrencilerin ödev için harcadıkları süre ile Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Ödev Ayrılan Süre	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
15 dakika ya da daha az	34,5	504,82	29,65	496,90
16-30 dakika	33,0	520,35	34,30	504,34
31-60 dakika	22,6	520,77	24,35	502,54
61-90 dakika	6,0	529,55	6,94	493,96
90 dakikadan fazla	3,9	476,63	4,77	491,43
Toplam	100,00	513,93	100,00	500,53

Türkiye verilerine göre Sosyal Bilgiler dersi ödevlerine 16-30 dakika zaman ayıran öğrencilerin ($\bar{X}$ =504,34); Tekirdağ verilerin, göre ise Sosyal Bilgiler dersi ödevlerine 61-90 dakika zaman ayıran öğrencilerin ($\bar{X}$ =529,55) Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının en yüksek olduğu görülmektedir.

3.4.1.10.Sosyal Bilgiler Dersine Verilen Değer, Dersten Hoşlanma ve Derse İlişkin Öz-Yeterlik

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine verdikleri değer, Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları ve Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.14’te yer almaktadır.

Tablo 3.4.14. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine verdikleri değer, Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları ve Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

		Sosyal Bilgiler dersine verilen değer	Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma	Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz yeterlik
Sosyal Bilgiler başarı puanı	Tekirdağ	-0,02	0,04	0,13
	Türkiye	0,09	0,14	0,26

Türkiye verilerine göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları ile Sosyal Bilgiler dersine verdikleri değer ,Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları ve Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır . Türkiye verileri dikkate alındığında öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine verdikleri değer, Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları ve Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Sosyal Bilgiler testi başarı puanları az da olsa artabilir şeklinde yorumlanabilir. Tekirdağ verilerine göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları ile Sosyal Bilgiler dersine verdikleri değer ve Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları arasında anlamlı bir ilişki yoktur denilebilir. Sosyal Bilgiler testi puanları ile Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu durum Sosyal Bilgiler dersinden hoşlanma durumları ve Sosyal Bilgiler dersine ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Sosyal Bilgiler testi başarı puanları az da olsa artabilir şeklinde yorumlanabilir.

3.4.2.Sosyal Bilgiler Başarısını Etkileyen Öğretmen Özellikleri

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testinden elde edilen sonuçların, öğretmen anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.4.2.1. Öğretmenin Eğitim Düzeyi

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.15’te yer almaktadır.

Tablo 3.4.15. Öğretmenlerin eğitim düzeyi ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Öğretmenin Eğitim Düzeyi	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort	Yüzde (%)	Ort
Ön Lisans	0	0	2,89	501,11
Lisans	100,00	518,98	92,08	498,69
Yüksek Lisans	0	0	5,03	502,79
Toplam	100,00	518,98	100,00	498,97

Tekirdağ verilerine göre uygulamaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin tamamı lisans mezunudur ($\bar{X}=518,98$). Türkiye verilerine göre ise yüksek lisans mezunu Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin öğrencilerine ait Sosyal Bilgiler testi puan ortalaması en yüksektir ($\bar{X}=502,79$).

3.4.2.2.Öğretmenlerin Genel Çalışma Süreleri ve Mevcut Okulda Çalışma Süresi

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.16’da yer almaktadır.

Tablo 3.4.16. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları		Öğretmenlerin Genel Çalışma Süresi	Öğretmenlerin Mevcut Okulda Süresi
		Tekirdağ	0,05
	Türkiye	0,23	0,14

Türkiye verilerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ve mevcut okullarında çalışma süreleri ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır.

Tekirdağ verilerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin genel çalışma süreleri ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki, mevcut okullarında çalışma süreleri ile Sosyal Bilgiler testi puanları arasında ise orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu durum öğretmenlerin genel çalışma süreleri azaldıkça ve mevcut okullarında çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları az da olsa artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

3.4.2.3.Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılım Durumları

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumlarına yönelik analizden elde edilen Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.17’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.17. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları

Mesleki Gelişim Etkinlikleri	Hiç	1-2	3-4	5+
	%	Gün	Gün	gün
Alanıyla ilgili konular	57,1	28,6	-	14,3
Eğitim/öğretim ile ilgili genel konular	33,3	40,0	-	26,7
Bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (Etkileşimli tahta kursu vb.)	13,3	33,3	20,0	33,3
Öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi	71,4	21,4	-	7,1
Ölçme ve değerlendirme ile ilgili konular	60,0	33,3	-	6,7
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının belirlenmesi	73,3	20,0	6,7	-
İdarecilik/yöneticilikle ilgili konular	93,3	6,7	-	-
Kişisel gelişimle ilgili konular	50,0	28,6	7,1	14,3

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin hiç katılmadıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında idarecilik/yöneticilikle ilgili konular (%93,3), 1-2 gün süreyle katıldıkları etkinliklerin başında eğitim öğretim ile ilgili genel konular (%40,0) , 3-4 gün süreyle katıldıkları mesleki gelişim etkinliklerinin başında bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (%20,0) ve 5 gün ve daha fazla süreyle katıldıkları etkinliklerin başında ise bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması (%33,3) gelmektedir.

3.4.2.4.Mesleki gelişim indisi

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.18’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.18. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal Bilgiler başarı puanları	Mesleki Gelişim İndisi	
	Tekirdağ	-0,05
Türkiye	0,09	

Türkiye verilerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Tekirdağ verilerine göre ise Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim etkinliklerine katılma durumları (mesleki gelişim indisi) ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler

testi puanları arasında çok düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum, Türkiye ve Tekirdağ verileri için anlamlı bir ilişki ifade etmemektedir.

3.4.2.5.Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Derslere İlişkin Görüşleri

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşlerine ait Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.19’da yer almaktadır.

Tablo 3.4.19. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin girmiş oldukları derslere ilişkin görüşleri

	Hiç Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	%	%	%	%	%
Ders yüküm çok fazla	25,0	8,3	-	41,7	25,0
Ders öncesi hazırlık yaparım.	-	-	-	30,8	69,2
Derse hazırlanmak için yeterli zamanım var.	-	7,7	-	38,5	53,8
Öğrencilerle bire bir ilgilenmek için yeterli zamanım var.	23,1	7,7	15,3	23,1	30,8
Ders programındaki değişikliklere ayak uydurabiliyorum.	-	-	-	48,2	53,8
Çok fazla ders dışı iş yüküm bulunmaktadır.	-	15,3	7,7	46,2	30,8

Tabloya göre Tekirdağ’da Sosyal Bilgiler öğretmenlerinden ders yükünün fazla olduğu düşünenlerin oranı daha yüksektir (%66,7). Öğretmenlerin tamamı ders öncesi hazırlık yaptığını ve ders programındaki değişikliklere ayak uydurabildiğini belirtmiştir (%100,0). Yine çoğunluğu, derse hazırlanmak için (%92,3), öğrencilerle birebir ilgilenmek için zamanı yeterli zamanı olduğunu (%53,9) ve ders dışı iş yükünün bulunduğunu(%77,0) belirtmişlerdir.

3.4.2.6.Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklığı ve Ödevlerle İlgili Öğrencilere Geribildirimde Bulunma Durumları

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumlarına ait Tekirdağ ve Türkiye sonuçları Tablo 3.4.20’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.20. Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin öğrencilere geri bildirimde bulunma durumları

	Her zaman ya da hemen hemen her zaman		Bazen		Hiç ya da neredeyse hiç	
	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)	Tekirdağ (%)	Türkiye (%)
Ödevleri kontrol ederim ve öğrencilere geri bildirimde bulunurum	71,4	72	28,6	27	-	1
Öğrencilerin ödevlerini kendilerine kontrol ettiririm.	35,7	19	35,7	41	28,6	40
Ödevleri sınıfta tartışırım.	71,4	40	28,6	55	-	5
Ödevleri ders notlarına katkı sağlayacak şekilde kullanırım.	71,4	56	21,3	38	7,1	6
Öğrencilerin ödevlerini başka bir öğrenciye kontrol ettiririm.	14,2	16	42,9	40	42,9	44

Tekirdağ verilerine göre Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin tamamı (%100,0) her zaman ya da bazen ödevleri kontrol etmekte ve öğrencilere geri bildirimde bulunmakta, ödevleri sınıfta öğrencilerle tartışmaktadırlar. Büyük çoğunluğunun ev ödevlerini her zaman ya da bazen öğrencilerin notlarına katkı sağlayacak şekilde kullandığı görülmektedir (%92,9). Öğretmenlerin büyük çoğunluğu ödevleri öğrencilerin kendilerine veya başka öğrencilere kontrol ettirmemektedirler (%71,5).

3.4.3.Sosyal Bilgiler Başarısını Etkileyen Okul Özellikleri

Öğrencilerin Sosyal Bilgiler testinden elde edilen sonuçların, okul anketinde yer alan değişkenlere göre nasıl değiştiğini belirlemek amacıyla bazı değişkenler üzerinde analizler yapılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular şu şekildedir:

3.4.3.1.Okul Türü

Okulların türü ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.21’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.21. Okul türleri ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Okul Türü	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Genel Ort.	91,67	524,25	88,69	498,2
İmam Hatip Ort.	8,33	447,24	12,31	498,3
Toplam	100	517,83	100	498,3

Tabloya göre ABİDE uygulaması örnekleminin, Türkiye bazında %88,69’unu, Tekirdağ bazında %91,67’sini genel ortaokullar ve Türkiye bazında %12,31’ini, Tekirdağ bazında %8,33’ünü imam hatip ortaokulları oluşturmaktadır. Tekirdağ’da bulunan genel ve imam hatip ortaokullarının Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının Türkiye geneli Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları ile farklı olduğu görülmektedir.

3.4.3.2.Sekizinci Sınıf Ortalama Sınıf Mevcudu

Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.22’de yer almaktadır.

Tablo 3.4.22. Sekizinci sınıf ortalama sınıf mevcudu ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Sınıf Mevcudu Ortalaması	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
25’ten az	25,1	501,05	28	496,9
25-30 arası	33,3	545,18	49	495,2
31-40 arası	33,3	505,29	18	493,5
41 ve daha fazlası	8,3	508,97	6	492,5
Toplam	100	517,83	100	495,2

Türkiye geneli Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları dikkate alındığında sınıf mevcutlarına göre Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının birbirinden farklı olmadığı görülmektedir. Tekirdağ verilerine göre ise en yüksek Sosyal Bilgiler testi puan ortalamasının sınıf mevcudu ortalaması 25-30 arasında olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =545,18). En düşük ortalamanın ise sınıf mevcudu ortalaması 25’ten az olan okullara ait olduğu görülmektedir ($\bar{X}$ =501,05).

3.4.3.3.Okulda Kütüphane Olup Olmama Durumu

Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.23'te yer almaktadır.

Tablo 3.4.23. Okullarda kütüphane bulunma durumu ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Okulda Kütüphane Var mı?	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Evet	100	524,25	29	495,3
Hayır	0	0	71	495,8
Toplam	100	524,25	100	495,6

Okullarda kütüphane bulunmasının, Türkiye genelinde Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları arasında fark yaratmadığı, Tekirdağ'da ise uygulamaya katılan tüm okullarda kütüphane bulunduğu görülmektedir ($\bar{X}=524,25$).

3.4.3.4.Okulun Bulunduğu Yer

Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının, Tekirdağ ve Türkiye karşılaştırmalı verileri Tablo 3.4.24'te yer almaktadır.

Tablo 3.4.24. Okulların bulunduğu yer ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları

Okulların Konumu	Tekirdağ		Türkiye	
	Yüzde (%)	Ort.	Yüzde (%)	Ort.
Şehir merkezi	75,1	521,19	55,5	495,0
Merkez ilçe	8,3	567,09	6,6	500,8
Şehrin dışında mahalle	8,3	447,24	12,0	500,7
Kasaba-köy	8,3	508,97	25,9	492,4
Toplam	100	517,83	100	495,4

Okulların bulunduğu konum Türkiye genelinde Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları arasında fark yaratmazken, Tekirdağ verilerine göre Sosyal Bilgiler testi puan ortalaması en yüksek okulların merkez ilçe okulları olduğu görülmektedir ($\bar{X}=567,09$).

3.4.3.5.Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sayısı ve Okul Büyüklüğü

Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.25'te yer almaktadır.

Tablo 3.4.25. Sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okullardaki toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

Sosyal bilgiler başarı puanları	8.sınıftaki toplam öğrenci sayısı		Okuldaki toplam öğrenci sayısı	
	Tekirdağ	0,23	Türkiye	-0,26
	Türkiye	0,12		0,11

Türkiye verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ve okulların toplam öğrenci sayıları ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Tekirdağ verilerine göre okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları ile

öğrencilerin Matematik testi puan ortalamaları arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki, okulların toplam öğrenci sayıları ile Matematik testi puan ortalamaları arasında ise negatif yönde ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Başka bir deyişle okuldaki tüm öğrencilerin sayısı arttıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları az da olsa düşmektedir.

3.4.3.6. Öğrenci Kaynaklı ve Öğrenci Kaynaklı Olmayan Sorunlar

Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik analizden elde edilen Türkiye ve Tekirdağ sonuçları Tablo 3.4.26'da yer almaktadır.

Tablo 3.4.26. Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasındaki korelasyon

		Öğrenci kaynaklı sorunlar	Öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar
Sosyal bilgiler başarı puanları	Tekirdağ	-0,29	-0,72
	Türkiye	-0,29	-0,36

Tekirdağ ve Türkiye verilerine göre öğrenci kaynaklı sorunlar ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki vardır. Bu durum öğrenci kaynaklı sorunlar azaldıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Türkiye verilerine göre öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar ile öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puanları arasında düşük düzeyde ve negatif yönde bir ilişki, Tekirdağ verilerine göre ise yüksek düzeyde ve pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum öğrenci kaynaklı sorunlar azaldıkça öğrencilerin Sosyal Bilgiler testi puan ortalamaları artmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

Tablodan elde edilen bir diğer sonuç Tekirdağ'daki öğrencilerin Türkiye geneli öğrencilere göre Sosyal Bilgiler testi puan ortalamalarının kendilerinden kaynaklı olmayan sorunlardan daha fazla etkilendiğidir.

BÖLÜM

4

SONUÇLAR

SONUÇLAR

Sekizinci sınıflar düzeyinde gerçekleştirilen ABİDE 2016 çalışmasının başarı testlerinden ve anketlerinden elde edilen Tekirdağ sonuçlarına göre;

Öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri yeterli düzeyleri temelaltı düzeyde olan öğrenci sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Cinsiyete göre yeterli düzeylerinde temelaltı düzeyde, erkekler öğrencilerde, en fazla öğrencinin matematik alanında olduğu, sosyal bilgiler alanında ise hiç erkek öğrenci olmadığı, kız öğrencilerde ise temelaltı düzeyde bulunan öğrenci sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Dikkat çeken sonuçlardan birisi de sosyal bilgiler alanında ileri düzey öğrenci sayısının fazla olmasıdır.

Anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamalarının arttığı görülmektedir. Benzer bir durum öğrencilerin eğitim hedefleri, evlerinde bulunan kitap sayıları için de geçerlidir. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri, evlerinde bulunan kitap sayıları arttıkça ve eğitim hedefleri yükseldikçe Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları da olsa artmaktadır. Düzenli olarak devam edilen destekleme ve yetiştirme kursları öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamalarını olumlu yönde etkilemektedir.

Öğrencilerin okula yönelik tutumunun, öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamalarını etkilemediği, ailelerin öğrencilere ilgisi arttıkça Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamalarının az da olsa arttığı, aile baskısı arttıkça öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamalarının az da olsa azaldığı görülmektedir. Öğrencilerin okullarında akran zorbalığına maruz kalma düzeyleri arttıkça Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları az da olsa azalmaktadır.

Öğrencilerin ödevleri için ayırdıkları sürenin testlerdeki ortalama puan ortalamalarını etkilediği görülmektedir. Fen Bilimleri dersi ödevine 16-30 dakika, Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersleri ödevlerine 61-90 dakika, Matematik dersi ödevlerine 90 dakikadan fazla zaman ayıran öğrencilerin ilgili testlerden aldıkları puanların ortalamasının en yüksek olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları ile ilgili bu derslere verdikleri değer arasındaki ilişki Sosyal Bilgiler dersi için anlamlı değilken, Türkçe, Matematik ve Fen Bilimleri derslerine verdikleri değer arttıkça test puanlarının ortalamaları az da olsa olumlu yönde etkilenmektedir. Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları ile öğrencilerin bu derslerden hoşlanma durumları arasındaki ilişkiye bakıldığında Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersi için anlamlı değilken, Matematik ve Fen Bilimleri derslerinden hoşlanma durumları arttıkça test puanlarının ortalamalarının az da olsa arttığı görülmektedir. Yine Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları ile öğrencilerin bu derslere ilişkin öz-yeterlikleri arttıkça Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testleri puan ortalamaları az da olsa artmaktadır.

Türkçe ve Matematik öğretmenlerinin genel çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin testlerden aldıkları başarı puanlarının az da olsa arttığı, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin genel çalışma sürelerinin ise öğrencilerin testlerden aldıkları başarı puanları ile arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Türkçe, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin okullarında çalışma süreleri arttıkça öğrencilerin ilgili testlerden aldığı başarı puanlarının az da olsa arttığı görülmektedir. Matematik öğretmenlerinin mevcut okullarında çalışma süreleri ise öğrencilerin fen bilimleri testinden aldıkları puanları etkilememektedir.

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişimleri ile ilgili katıldıkları en önemli mesleki gelişim alanının genel olarak “bilişim teknolojilerinin derslerde kullanılması”, en az katıldıkları mesleki gelişim alanının ise “idarecilik/yöneticilikle ilgili konular” olduğu görülmektedir. Türkçe, Matematik ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki gelişim

faaliyetlerine katılma sıklığı arttıkça öğrencilerin ilgili testlerden aldıkları başarı puanlarının az da olsa azaldığı, Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki gelişim faaliyetlerine katılma sıklığı arttıkça öğrencilerin matematik testi başarı puanlarının az da olsa arttığı görülmektedir.

Sınıf mevcudu 25-30 arasında olan okulların Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testlerine ait başarı puanlarının en yüksek; sınıf mevcudu 25'ten az olan okullarda Türkçe, Matematik ve Sosyal Bilgiler testlerine ait puan ortalamalarının , sınıf mevcudu 41 ve daha fazla olan okullarda ise Fen Bilimleri testine ait puan ortalamalarının en düşük olduğu görülmektedir.

Okullardaki sekizinci sınıf öğrenci sayıları arttıkça Matematik ve Sosyal Bilgiler testi başarı puanlarının az da olsa arttığı, Türkçe ve Fen Bilimleri testi başarı puanlarının ise azaldığı görülmektedir. Okulların toplam öğrenci sayıları arttıkça Türkçe ve Fen Bilimleri testi başarı puanlarının az da olsa arttığı, Matematik ve Sosyal Bilgiler testi başarı puanlarının ise azaldığı görülmektedir.

Öğrenci kaynaklı sorunlar ve öğrenci kaynaklı olmayan sorunlar azaldıkça öğrencilerin Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler testlerine ait puan ortalamalarının oldukça arttığı görülmektedir.